

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikos Valstybėse,
Kanadoje ir kitur \$3.00
Prenumerata pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir kitur už Suvenyto
Valstijų \$1.50
Apskeltimų kainų klauskit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 32

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

SO. BOSTON, AUGUST-RUGPIUČIO 9 D., 1939 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

METAI XXXIV

Lenkų Ultimatus Sulaužė Dancigo Nacių Frontą

BERLYNAS PUTOJA IŠ
APMAUDO.

Hitleris bijosi pradėti karą,
kad nesulaukus kaizerio
likimo.

Šią savaitę Europoje įvyko netikėtas dalykas. Buvo štai kaip. Pereitą penktadienį keliose muitinėse Dancigo naciai pranešė lenkams muitininkams, kad sekanti rytą jie jau nebeatėitų prie savo darbo, nes muitinių reikalus paima į savo rankas vokiečiai. Jeigu jie, lenkai, atsisakys, tai bus jėga išmesti netik iš muitinių, bet ir iš Dancigo krašto išvėtyti.

Tuomet Marijonas Chodackis, Lenkijos paskirtas komisijonierius Dancigo krašto muitinėms, iškėlė Dancigo Senato pirmininkui Greizeriui įspėjimą, lygų ultimatumui, kuriame pasakyta trumpai ir storai, kad jeigu naciai kesinsis trukdyti lenkų muitininkams eiti savo pareigas, tai visas muitines tuojaus užims ginkluotos lenkų spėkos.

Tuo pačiu laiku Lenkija paskelbė, kad ji neįsileisianti iš Dancigo nei sikių, nei kitų dalykų, jeigu lenkai negalės kontroliuoti Dancigo muitinių.

Dancigo naciai pakėlė riksmą, kad Lenkija nori pasmaugti jų miestą ekonominėmis represijomis, todėl jie esą priversti atidaryti sienas į Vokietiją. Tuo tikslu jie atsigabeno iš Vokietijos ir pontoninį tiltą sujungė Dancigą per Vislį su Rytprūsiais. Išrodė, kad jau prasidėdavo Dancigo prie Vokietijos prijungimas.

Bet nedėdienį Lenkijos armijos maršalas Smigly-Rydz pareiškė Krokuvos iškilimėse, kad jeigu vokiečiai palies lenkų teises Dancige, tai tuojaus pradės baubti lenkų kanuolės.

Ir šito griežto lenkų nusistatymo vokiečiai pabugo. Dancigo Senatas, kurį kontroliuoja naciai, pranešė Lenkijos komisijonieriui Chodackiui, kad lenkų kontrolė Dancigo muitinėse bus "tvirtai palaikoma" ir lenkai muitininkai galės eiti savo pareigas kaip eję. Jų niekas netrukdytų.

Vadinasi, nacių frontas Dancige prieš lenkus sumuko.

Žinoma, vieny lenkų vokiečiai nebuvo nusigandę; bet jie bijosi pradėti karą, nes už lenkus gali užsistoti Anglija ir Francuzija, kurios dabar veda derybas da ir su Sovietų Rusija. Vokiečiai žino, kad jie būtų sunaikinti, jeigu prieš juos stotų tos trys didelės valstybės. Taigi spėjama, kad pats Hitleris bus pataręs Dancigo naciams nusileisti prieš lenkus, nes jis bijosi pradėti karą ir susilaukti kaizerio likimo.

Turbūt, nereikia nei aiškinti, kad šitoks moralis smugis nacių prestyžiui sukėlė Berlyne didelį apmaudą. Nacių laikraščiai plusta ir niekina lenkus apsiplūstę. Jie smerkia taip pat An-

Bolivijoj Kilo Kova Prieš Fašistus.

Pereitą savaitę Bolivijoj rezignavo užsienio reikalų ministeris Alberto Ostria. Jo vietą užėmė Dionisio Foianini, Italijoj gimęs fašistas ir karštas Mussolinio draugas. Jis yra tikroji jėga už diktatoriaus Buscho nušalinimą. Jiedu abu 1937 metais nuvertė teisėtą prezidentą Toro vyriausybę. Generolas Busch yra vokiečių ir karštas Ispanijos Franko šalininkas. Iš pradžių Busch dar laikėsi Bolivijos konstitucijos, bet šiuo metu pavasarį panaikino ją ir apsisakė karštu diktatorium. Dabar prieš jį ir jo patarėją Foianiną Bolivijoj prasidėjo smarki kova. Kovą jiems skelbia buvusiojo prezidento Toro šalininkai.

Iš 10 Pietų Amerikos respublikų, Bolivija yra jau ketvirta susilaukusi fašistinės diktatūros.

Anglijoj Eina Dideli Manevrai.

Anglija bando savo ginkluotą jėgą. Šią savaitę prasidėdavo dideli laivyno ir armijos manevrai. Seredojj Weymouth'o įlankoj susirinko 133 karo laivai, kurių pažiūrėti nuyks ir pats karalius Jurgis. Sausžemio manevrai prasidėjo jau šį utarninką, 9 rugpiučio. Juose dalyvauja 1,300 orlaivų. Manevrai daromi Anglijos rytų pakrasty, lygiai ties Vokietija. Jurių manevrai tęsis beveik iki šio mėnesio pabaigos.

Mussolinis Naikina Katalikų Organizacijas.

Italijos fašistų valdžia paskelbė, kad klerikališkos organizacijos, kurios išsikėlė prieš Mussolinio per 17 metų, pagaliau bus panaikintos. Jų turta ir narius pasisims fašistinės organizacijos. Popiežiaus agentai yra pristeigę Italijoj apie 3,000 visokių draugijų, kurios tarnavo klerikalizmui. Klerikališkos organizacijos turi kelis šimtus milijonų lirų vertės turto, taigi jo atėmimas bus didelis popiežiui smugis.

ANGLIJA STATYS 180 NAUJŲ KARO LAIVŲ.

Anglijos laivyno žinybos sekretorius pranešė parlamentui, kad Anglijos apsaubai neišvengiamai reikia pastatyti 180 naujų nedidelių laivų, kurie karo metu galėtų naikinti prieš mūsų minas ir kovoti su submariniais. Jų pastatymas kainuos apie \$51,480,000.

UŽPUOLĖ MEKSIKOS DEMOKRATŲ KLUBĄ.

Nežinomi galvažudžiai pereitą savaitę pabarskino į Meksikos Demokratinio Fronto klubą ir, kaip tik tarnai duris atidarė, užpuolikai pradėjo šaudyti į vidų. Buvo nušauti du tarnautojai ir sužeistas Meksikos kongreso narys Bolivar Sierra. Žmogžudžiai pabėgo.

Valstybių Blokai Stiprinasi.

Italijoj žada susirinkti, ar gal jau ir tariasi susirinkę, trijų fašistinių valstybių ambasadoriai — Vokietijos, Japonijos ir Italijos. Sakoma, kad toj konferencijoj busianti padaryta formalė už diktatoriaus Buscho nušalinimą, kas faktinai jau egzistuoja. Japonija jau senai yra prisidėjusi prie Vokietijos ir Italijos anti-komunistinio fronto. Ir jeigu Europoje kiltų demokratijų karys su fašistinėmis valstybėmis, tai Japonija nieko nelaukdama užimtų francūzų ir anglų posesijas Kinijoj.

Derybos, kurios ištikrųjų reiškia labai daug, dabar eina ne Italijoj, bet Maskvoj, kur šiomis dienomis nuyko Francūzijos ir Anglijos generalinių štabų atstovai. Labai daug prigulės nuo to, ar Sovietų Rusija sutiks kariauti kartu su Francūzija ir Anglija, jeigu Vokietija puls Lenkiją, Rumuniją ar kitą kurį kaimyną. Jeigu ji sutiks, tai ji kartu pasižadės duoti ir Japonijai per galvą.

Du priešingų valstybių blokai susidarė jau labai aiškiai ir dabar jie stiprinasi. Kai kils karas, tai jis apims netik Europą, bet ir Aziją. O gali but, kad ir Ameriką įsivels. Juk jai taip pat svarbu sumušti Japoniją.

FRANKO FAŠISTAI NU- ŽUDĖ DA 62 RESPUB- LIKOS GYNEJUS.

Žmonių žudymas Ispanijoj nesiliauja. Popiežiaus palaimintas banditas Frankas stačiai maudosi lojalistų kraujuose. Per tris paskutines dienas Madride jo fašistai sušaudė 62 asmenis. Septyni jų buvo nužudyti dėl to, kad prigulėję prie Respublikos karo ministerijos komiteto, vadinas, kam gryn teisėtą Respublikos valdžią. Penkiasdešimtis kitų buvo sušaudyta kaip "sąmokslininkai" prieš kruvinąją Franko valdžią. Kiti nužudyti už tai, kad gindami savo gyvybę užmušė 3 fašistus.

Žinios iš Madrido sako, kad šį panedėlį tenai sumita da 25 asmenys. Jiems taip pat gresianti mirtis, nes fašistai kaltina juos esant "raudonojo komunistų komiteto" nariais.

NACIAI ATREMĖ "RAU- DONUS UŽPUOLIKUS."

Naciai giriasi, kad pereitą savaitę jie darė šiaurės vakarų Vokietijoj oro manevrus, per kuriuos buvęs bandomas apsigynimas nuo užpuolimo iš "raudonosios" valstybės. Apsigynimas pasirodė "nepralaužiamas" ir "raudonasis priešas" buvęs atremtas.

2.500.000 NACIŲ DALY- VAUS MANIEVROUSE.

Vokietija irgi ruošia manevrus. Juose dalyvaus 2,500,000 ginkluotų nacių. Bus manevrai ir ant jurių, kur yra nutaręs manevruoti ir Anglijos laivynas. Ar tik nepavirs šitie manevrai tikruoju karu.

Harry Bridges Moki- na Savo Teisėjus.

Sako, Amerikoje siaučia kru-
vinas klasių karas.

San Franciscoj dabar eina Harry Bridges'o deportavimo byla, kurioje kapitalistiškai teisėjai gauna labai gerų pamokų iš teisiamojų darbininkų vado. Jie nori jį deportuoti dėl to, kad jis organizavo jurininkus ir surengė keliatą sekmingų streikų. Bet šito jie negali atvirai sakyti, todėl jie kaltina jį esant komunistu. O kad įrodžius, jog jis komunistas, jie stato jam visokių klausimų. Pavyzdžiui, pereitą savaitę prokuroras paklausė: "Ar tamsta tiki, kad Amerikoje gali but klasių kova?"

"Netik gali, bet ir yra," atsakė Bridges. "Iš vienos pusės stovi stambių korporacijų interesai, o iš kitos beturčiai žmonės."

Tuomet prokuroras paklausė, ar Bridges daleidžia, kad šita klasių kova gali priversti prie kraujo praliejimo?

"Kraujas liejasi ir dabar po visą Ameriką," atsakė Bridges. "Bet tas kraujas yra musų, darbininkų. Kur tik darbininkai išeina ant pikiety, jie visur yra užpuoliami, mušami ir šaudomi. Ir jie šaudomi ne už revoliucinių veikimą, bet už teisėtus unių reikalavimus."

Jeigu byla tęsis ilgai, tai ponai teisėjai ir jų prokurorai galės daug ko pasimokyti.

MOTINA SU 2 VAIKAIS NUŠOKO NUO 13 AUKSTO.

Pereitą savaitę Chicagoje įvyko šurpi tragedija. Į Congress Hotelį prie Michigan ave. atvažiavo su dviem vaikais moteris, kuri užsiregistravo kaip Mrs. Adela Langer, iš New Yorko. Ji pasiėmė kambarį ant 13 aukšto, ir tą patį vakarą su abiem savo vaikais išsoko per langą. Visi trys nukrito į Michigan ave. ir ant vietos užsimušė. Vėliau paaiškėjo, kad ji buvo žydų tautybės moteris, pabėgusi su savo šeima iš Čekoslovakijos nuo Hitlerio kareivių. Jos vyras dabar New Yorko. Čekoslovakijoj jis buvo turtininkas, bet kai pardavė savo biznį ir namus, tai naciai neleido jam išsivežti pinigų. Dėl didelio rūpesčio moteris išėjo iš proto ir nusižudė su vaikais.

CIRKO DRAMBLYS PA- BEGO MIŠKAN.

Staunton, Va. — Pereitą savaitę čionai atvažiavo cirkas. Atvažiavojant įvyko nelaimė. Sudužo vežimas su dviem dideliais drambliais, ir vienas dramblys buvo užmuštas, o kitas pabėgo miškan ir nesiduoda sugauti.

\$25,000 UŽ LEPKĖS KAILĮ.

Lepkės pravarde yra vadinamas New Yorko raketininkas Louis Buchalter, kuris žudydavo savo raketo konkurentus. Dabar jis yra iš New Yorko pabėgęs. Taigi valdžia dabar paskyrė \$25,000 dovanų tam, kas jį ištik nepavirs šitie manevrai tikruoju karu.

Kruvina Darbo-Kapitalo Kova Colorado Valstijoj

Japonai Skris Per Jungtines Valstijas.

Japonai sugalvojo 35,000 mylių skridimą aplink pasaulį, ir kreipėsi į Washingtono valdžią, kad duotų jiems leidimą skristi per Alaską, paskui visu Pacifiko pakraščiu į Pietus ir paskui viršum Panamos Kanalo, reiskia, lygiai tomis vietomis, kur randasi svarbiausi Jungtinių Valstijų strateginiai punktai. Ir Valstybės Departamentas praneša, kad toks leidimas japonams jau duotas, tik leidimas viršum Panamos Kanalo esąs da svarstomas. Japonai žada išskristi iš Tokijo 24 rugpiučio.

300 Žmonių Nori But Budeliais.

Laikraščiai praneša, kad Robert Elliott, oficialus budelis šešioms rytinėms valstijoms, kuris šiomis dienomis buvo susirgęs, jau pradėjo sveikti ir vėl galės eiti savo "pareigas". Nežiurint to, į Sing Sing kalėjimą New Yorke kas diena plaukia aplikacijos ir vis daugiau kandidatų siulosi į jo vietą. Iki šio panedėlio atsilaukė jau 300 žmonių, kurie norėtų gauti budelio darbą.

KONGRESAS PASITAR- NAVO WALL STREETO MAKLORIAMS.

Stambaus kapitalo atstovai Kongrese paskutinėmis dienomis labai daug pasitarnavo Wall Streeto makloriams. Pašalpy bedarbiams sumažinimas padarė jiems labai didelio džiaugsmo. Netik džiaugsmo, bet sukėlė stačiai entuziazmą. Tikėdamiesi, kad sekantis Kongresas pakeis da ir algų-valandų įstatymą kapitalistų naudai, Wall Streeto vilkai jau pradėjo pirkti kapitalistinių biznų sėrus, nes mano, kad tie bizniai padarys daugia pinigų, kai galės nukapoti darbininkams algas ir pailginti darbo valandas.

MOTERYS MUŠA SKEBUS.

Barre, Mass. — Čia streikuoją vilnų karšimo kompanijos darbininkai. Buvo jau ir sumišimų. Streikui lauzyt republikonų valdžia prisiuntė milicininkus. Streikuojančių vyrų milicininkai prie dirbtuvės neprileidžia, taigi streikierių moterys pradėjo gaudyti skebus ir mušti. Šį panedėlį vienam skebui jos taip išdirbo kailį, kad tas paskui paeiti negalėjo. Milicininkai jas areštavo. Areštuotų streikierių čia yra daug ir visi jie laukia teismo. Bet skebų ir kompanijos bosų milicininkai nerestuoja. Ir buržuazija da nesigėdi skelbti, kad Amerikoje "nėra klasių kovos."

DVI TRAUKINIŲ KATA- STROFOS ANGLIJOJ.

Pereitą savaitę Anglijoj įvyko dvi traukinių nelaimės, kuriose žuvo šeši asmenys.

PASKELBTAS "SUKILI- MO STOVIS."

Valstijos milicija nuginkla-
vo 200 "patriotų," kurie
šaudė į streikuojančius
darbininkus.

Colorado valstijoj federalinė valdžia stato ant Mėlynupio (Blue River) irigacijos sistemą laukams laistyt. Darbas yra pavestas privati nei kapitalistų kompanijai, kuri nežmoniška spaudžia ir išnaudoja darbininkus. Darbininkai priklauso Amerikos Darbo Federacijos šešioms unijoms, bet kompanija unių nepripažįsta ir visai su jomis nesiskaito. Todėl 12 liepos visos šešios unijos paskelbė streiką, reikalaujamos, kad kompanija jas pripažintų ir susitarų su jomis dėl darbo sąlygų.

Vietoj išpildyti teisingą darbininkų reikalavimą, kompanija pasiėmė apskrities šerifą (pristavą) ir pasakė: suvaldyk tuos maištininkus.

Serifas tuoj pradėjo organizuoti vigiliantus (budėtus), į kuriuos bematant įsirašė 200 "patriotų." Jis apginklo juos šaujamais ginklais ir išleido streikuojantiems darbininkams įsakymą: "Dabar, visi atgal į darbą!"

Žinoma, darbininkai šitokio smurto nepaklausė. Jie sau ramiai susirinko prie darbavietės ir sustojo pikietais. Tuomet serifas su savo "potriotais" vigiliantais puolė juos ir pradėjo šaudyti.

Šeši darbininkai krito sunkiai sužeisti, o septintąjį kapitalo bernai beveik mirtinai sumušė. Tai įvyko pereitą savaitę.

Po visą apylinkę tuojaus pasklido gandas, kad kompanijos ir serifo pasamdyti galvažudžiai žudo ramius streikierius, kurie reikalauja tik unijos pripažinimo. Užpulties streikieriams į pagalbą pradėjo rinktis unijistai iš visų pusių. Kapitalistai nusigando. Valstijos gubernatoriaus tuojaus paskelbė "sukilimo stovį" ir pašaukė miliciją, kad "sukilimą" užgnaužtų. Pribuvusi milicija užėmė visą apylinkę ir pareikalavo, kad visi serifo apginkluoti "patriotai" sunestų savo ginklus. Jie sumušė karabirus, revolverius ir pistoletus, tačiau už darbininkų šaudymą milicija nei vieno tų galvažudžių neareštavo. Na, o kas būtų, jeigu apsiginklavę streikieriai būtų patiesė kokią pusę tuzino šitų "patriotų"? Visi unijistai būtų jau sugrūsti į kalėjimus.

Milicija atvyko kaip į karą: su šautuvais, kulkasvaidžiais ir tankais. Milicijos vadas paskelbė, kad "dabar kas nori, gali eit dirbti." Ir sakoma, kad kai kurie streikavusių jau sugrįžo darban. Taip valstijų gubernatoriai visur padeda kapitalistų korporacijoms lauzyti darbininkų streikus, nes į gubernatorių yra renkami tų pačių korporacijų šulai.

APŽVALGA

VYTAUTĄ PADARĖ SU GORILOS VEIDU.

"Tėvynės" 31-mame numery J. rašo apie du lietuvių pasaulinėje New Yorko parodoje. Vienas jų yra Vytautas, antras — Jogaila: pirmasis stovi pastatytas lietuvių pavilione, o antrasis — lenkų.

"Tėvynės" rašytojas apie juos sako:

Linksmam pasauliui, kuris sukasi ties jais ir apie juos, jie nepriklauso. Jie tokie paniūrę, tokie žiaurūs.

"Mama, koks tai baisus žmogus," sako mažutė mergaitė, glaudamos prie savo motinos.

"Nebijok, tai tik tokia stovyla — dėl kontrasto," nuramina ją motina, nežiūrodama į stovylą.

"Kaip tau patiktų su tokia žmogum susitikti naktį?" klausia vienas vyras kito.

"Baisu būtų ir diena."

"Ar tai toks būtų ateities žmogus lietuvių įsivaizdavime, — žiaurus ir panašus į robotą?"

"Ne, tai taip jie įsivaizduoja savo praeitį, iš kurios norėtų stiprybę semti."

"Hm."

Jiems nuėjus, Vytautas pri-tūpė, ištraukė kardą, kurį laikė įbedęs į žemę, ir pasipurtė. "Aš toks nebuvau," jis tarė sau vienas. "Kokiems aityvams tie litvakai man gorilos veidą padarė?"

Jogaila lenkų pavilione taipgi nepatenkintas savo išvaizda, nes ir jis esąs panašus į beždžionę. Jis irgi sako: "Aš toks nebuvau!"

Zinoma, čia nekalta nei Vytautas, nei Jogaila, bet kalti tie "dailininkai", kurie norėjo parodyti jų veiduose "stiprybę", ir kalti tie, kurie atsiuntė tas stovyklas iš anapus jurių į New Yorko parodą vaikus gązdinti. "Stiprybę" visuomet primena gorilą.

PO VIENĄ KARVĘ.

R. Mizara rašo "Laisvėj":

"Šiuo metu kiekvienas Sovietų Sąjungos kolektyvisti turi po karvę. Greta to, kolektyviniai ūkiai augina bendrų galvijų, priklausančių visam kolektyvui. Sovietai daro viską, kad kiekvienas kolektyvas gautų auginamą užsiimtą ir gyvūnų šaką pakeltų aukščiausiam laipsnį.

"Su greitu medžiaginiu kolektyviečių buklės augimu, auga ir kultūrinis gyvenimo pusė. Naujos mokyklos, naujos skaityklos, naujos salės pasi-linsimimui ir vaidinimui dygsta kaip grybai po lietaus.

"Betgi buvo žmonių (ir dar 'mokytojų'), kurie kadaise skelbė, buk kolektyvinis žemės ūkis Sovietuose — svajonė. Girdi, valstietis niekad nesutikusias bendrai žemę dirbti ir naudotis josios dovanomis.

"Dabar tie žmonės tyli, kaip burnoje vandens paėmę."

Mums rodos, kad gyvenant Amerikoje ir nebuvus paskutiniuos laikais Sovietuose, nelengva kolchozų sistemą girti ar peikti. Pavyzdžiui, drg. Mizarai išrodė, kad viena karvė kožnam kolchoziečiui yra labai didelis laimėjimas. Bet ištikrųjų iš šitų jo žodžių sunku pasidaryti kiek aiškesnį kolchozų (kolektyvinio ūkio) vaizdą. Neaišku štai kas:

1. Ar viena karvė duodama kiekvienam kolchozo asmeniui, ar visai kolchozininko šeimai?

2. Ar toji karvė yra jo privatinė nuosavybė, ar tik duodama jam naudotis, kaip seniau dvaruose buda-

vo duodama ordinarininko šeimai?

3. Ar tie kolchozininkai, kurie dabar turi po vieną karvę, prie senosios tvarkos karvių visai neturėjo, jeigu jie dabar tokie laimingi gavę nors po vieną?

4. Jeigu kolchozininko šeima turi tik vieną karvę, tai ką šita šeima valgo, kai jos karvė užtruksta?

Panašių klausimų būtų galima iškelti visą eilę, ir tik visus juos išaiškinus gal būtų galima pasidaryti apytikrą išvadą, ar Rusijos ūkininkų buklė prie naujos tvarkos pagerėjo, ar ne.

SIULOMA LIKVIDUOTI TAUTININKŲ LAIKRAŠČIUS.

Kai tik Lietuvoje susidarė šioji tokia koalicija ir smetoniniai tapo iš valdžios pašalinti, tuojaus sudejavo Amerikos lietuvių tautininkų (fašistų) laikraščiai. Jie tuoju suprato, kad paramos iš Kauno daugiau negaus. O be subsidijos jiems sunku išsilaikyti, nes mūsų liaudis fašistų raugą nemėgsta.

Todėl jau jie patys ėmė siulyt savo savaitraščių likviduoti. Tulas M. Kasparaitis "Vienybėje" sako:

"Visus esamus savaitraščius sulieti į vieną ir padaryti stiprų, galingą, gyvą spausdintą žodį, tobulą dienraštį. Darbo bus esamiems redaktoriams ir atlyginimui gaus didesni. Tikslai tokia tvarka tautinė srovė sustiprės..."

Šitą sumanymą remia ir kitas fašistas, M. Kr—lis, kuris sako:

"Mano supratimu, tai vienas iš praktiškiausių sumanymų tautinės spaudos palaikymui ir patobulinimui... Gerbiame laikraštinkai, vistik ateis laikas, kuomet mūsų laikraščio skaičius turės sumažėti. Kodėl tokiame mūsų laikraščių likimui neužbėgti už akių kol dar laikas? Butų visapusiai naudingas dalykas."

Mes irgi sutinkam, kad uždaryti Smetonos gramofonus būtų naudingas dalykas.

PUIKUS ATESTATAS SUSIVIENIJIMUI.

"Tėvynė" perspausdino "Dunn's Insurance Reports, Inc." išleistą raportą apie SLA.

"Dunn's Insurance Reports" yra labai rimta ir atsakomą amerikiečių statistikos organizacija. Ji suranka apie inšurans kompanijų stovį tikrus faktus ir paskui patiekia raportus, kad tie, kurie nori apsidrausti, galėtų matyti, kiek kuri kompanija yra verta pasitikėjimo. Apie SLA ji sako štai ką:

"Visų svarbiausia SLA stovio ypatybė yra ta, kad jo piniginiai ir greit paverčiami į pinigų resursai, kurie sudeda iš grynų pinigų ir aukštes klases asekuracijų, lygių gryniesiems pinigams, sudaro daugiau negu 81,5% visų paimtinių rezervų. Tai yra ypatingai stipri piniginių turto proporcija ir todėl SLA gali išmokėti ant pareikalavimo kiekvieną pomirtinę, o be to dar turi daug pinigų, su kuriais gali tęsti savo labdarin-gas operacijas..."

"Draugija nuolat kyla, be abejonės, dėlto, kad ji turi aukštos rūšies vadovybę, nes jos viršininkai ir personalas yra įgiję ilgą ir sėkmingą patyrimą komercijoje ir apdraudavime ir visuomet parodė agresyvių susidomėjimą draugijų gerinimu jos narių labui."

Hitleris Bijosi Kaizerio Likimo.

1914 metais kaizeris paskelbė karą ir tikėjosi visus sumušti. Bet jis pats buvo sumuštas ir 1918 metais turėjo bėgti neutralen Olandijon, kaip parodyta šiame piešiny. Dabar, po 25 metų, Hitleris norėtų atsiminti, ką kaizeris patyrė. Norėtų atsiminti Dancigą. Bet kaizerio likimas jį baugina ir sako: "Nepradek to, ko negalėsi užbaigti."

(By Courtesy of Boston Post)

Susivienijimo stiprumo laipsnį Dunn žymi raide A plus. Tai reiškia beveik dvi A.A.

Aukščiausis finansinio stiprumo laipsnis žymimas trimis A.A.A. Aukštesnio nėra. Taigi Susivienijimo stiprumas stovi greta aukščiausio.

Tai yra puikus atestatas organizacijai ir dabartinei jos vadovybei.

Bukime Pasiruošę Lietuvii Dienai.

New Yorko Pasaulinės Parodos Lietuvii Dienos Komitetas nuosirdžiai kviečia ir prašo visas amerikiečių lietuvių kolonijas būti pasiruošusias atlikti šiuos patarimus:

(1) Visos ekskursijos, vykstančios traukiniais, autobusais ir garlaiviais, apsi-rūpinę tautinių spalvų papuošalais; traukiniai, gar-laviai, autobusai ir automo-biliai papuoštini atitinkamo dydžio lietuviškomis vėliavomis. (Traukiniai ir gar-laiviai neleis tokių vėliavų iškelti. — Red.)

(2) Nuo rugsėjo 1 iki rugsėjo 9 d. plačiai infor-muoti savo vietos amerikie-čių spaudą.

(3) Išvyksiančias eks-kursijas fotografuoti, pasi-kviečiant amerikiečių spau-dos atstovus.

(4) Visų nuotraukų, ame-rikiečių spaudos aprašymų pranešimų, jei galima, po 5 egzempliorių — atsiųsti Ko-mitetui (16 West 75 street, New York City), kurs po Lietuvii Dienos paruoš atitinkamą santrauką, o pirm-to galės parodyti didžiosios spaudos atstovams.

(5) Ekskursijų vadai pra-šomi pasirūpinti, kad vieš-bučiai, kur bus apsisistoję lie-tuviai stambesnėmis grupė-mis, iškeltų ir Lietuvos vė-liavas; tam tikslui būtų ga-lima panaudoti savo atsi-vežtas vėliavas.

(6) Lietuvii Diena yra visų amerikiečių reikalas. Musų prašymas; kuo grei-čiausia siųsti Komitetui su-

rinktus už L. D. ženklelius pinigų. Jei nebutų vilties visus ženklelius išplatinti, prašome juos grąžinti.

(7) Lietuvii Dienos glo-bėjų ir rėmėjų skaičius dar per mažas. Globėjo vardas ir diplomas suteikiamas as-menims, kurie paaukvoja bent po 25 dol., ir draugi-joms, kurios paaukvoja bent po 50 dol. Gi rėmėjo vardas ir diplomas suteikiamas tiems asmenims, kurie pa-aukvoja bent po 10 dol., ir toms draugijoms, kurios pa-aukvoja bent po 25 dol.

(8) Lietuvii Dienai atžy-mėti bus išleistas atitinka-mas spausdintys-programa, kurioje bus atspausdinti vardai asmenų, draugijų, bei įstaigų, aukavusių po \$5—\$25 ar daugiau.

(9) Iš visur, kur tik orga-nizuoti ruošiamasi Lietu-vii Dienai, laukiame žinių, kad galėtume geriau pain-formuoti Pasaulinės Paro-dos vadovybę ir įstaigas, kurios galės tiksliau patar-nauti lietuvių reikalams.

(10) Ypatingai kreipia-mės į jaunumą, daly-vaujančią Lietuvii Dienos programoje. Kviečiame ją pasirodyti drausminga, gi-liai pareiginga ir lietuviškai ištverminga. Nuo jaunuo-menės entuziazmo ir tvar-kingumo daug kas priklausys.

Visiems darbuotojams Komitetas nuosirdžiai dē-koja, laukia tolimesnės pa-ramos ir naudingų patari-mų.

Jonas Budrys,
Generalinis Konsulas, Ko-miteto garbės prezidento vardu.

Juozas B. Laučka,
Komiteto pirmininkas.

Apie Šventosios Uostą.

Šventosios uostas yra 7 kilometrų atstume nuo Lati-vių sienos. Jura čia gana sekli ir tik — 500 metrų nuo kranto jos gilumas pasiekia 5—6 metrus.

Pirmasis uostas ten buvo įrengtas tais laikais, kada visai šiaurui grėsė vokiečių

ordenas. Per šitą uostą Lie-tuva prekiaavo su daugeliu valstybių. Radvilų šeimos žemėlapyje, išleistame 1613 metais, Šventosios uostas y-ra pažymėtas. 1625 m. švedų karalius Gustavas Adol-fas, įprašytas Rygos pirklių vokiečių, užvertė Šventosios uosto žiotis akmenimis. Pra-ėjus šešiolikai metų, anglų pirkliai gavo Jono Sobies-kio žmonos karalienės Ma-rijos privilegiją vėl įrengti čia uostą. 1701 m. švedų ka-ralius Karolis 12-tasis rado reikalinga šitą uostą blo-kuoti. Vėliau uostas nebuvo prižiurimas ir jo žiotis apne-sė smėlis.

1921 m. Lietuvoje buvo sudarytas planas įrengti Šventosioje žvejų uostą, ku-ris galėtų tarnauti ir preky-biniam laivynui. Paruošia-mieji darbai tęsėsi tris me-tus. Bet atgavus Klaipėdą, jie nebuvo skubunami. Tik 1925 metais buvo užbaigtas 360 metrų ilgio pietinis mo-las, 1930 m. 230 metrų ilgio šiaurinis molas. Tuo pat lai-ku buvo uostas gilinamas, i-ruošta juos vandens mata-vimo stotis, buvo stiprina-mi krantai ir kopos. Nuo 1930 iki 1938 m. buvo ma-ža kas padaryta, išskyrus pieti-nio molo pailginimą. Dabar Lietuvis įrengė naftos tan-kus. Laivai remontuojami vietinėse dirbtuvėse. Žemės bankas finansavo trobesių statybą. Bus pravesta gele-žinkelio šaka, plantas ir su-reguluotos Šventosios upės žiotys.

Idomiausia, žinoma, kaip angliakasiai dirba.

Naujose, gerai sutvarky-tose kasyklose, angliakasiai dirba elektra varomomis mašinomis.

Visų pirma skinasas ke-lias, o tam tikslui naudoja-ma speciali mašina, kuri tu-ri snapo pavidalą priekakin išsikisusi naguota pūklą. Tas piuklas taip padarytas: plieniniai rėmai, kurių aukš-tes 2 metrai, ilgis 2 metrai ir storis 10 centimetrų. Aplink tuos rėmus bėga kablėta ar-ba naguota grandinė ir piauna angli. Kai tokiu bu-du mašina, kurią valdo 2-3 darbininkai, įspiauna 2 me-trus į priekį, pro išpiautą plyšį leidžiamas elektrinis grąžtas, kuris vieno darbi-ninko valdomas daro 2 metrų gylio skyles. Tas skyles užtaiso speciale sprogsta-

BOSTONE IR CALIFORNIJOJ BUS PASKIRTI LIETUVOS GARBES KONSULAI.

Washington, D. C.—Lie-tuvos Pasiuntinybės žinio-mis Lietuvos vyriausybė trumpu laiku ketina paskir-ti J. A. Valst. du garbės konsulus: vieną Californi-joje, kitą Bostone. Garbės Konsulai (Honorary Consuls) skaitytusi Lietuvos esamų konsularinių įstaigų J. A. V.: konsulato Chica-goje ir Generalinio Konsu-lato New Yorke bendradar-biais.

Gen. Lietuvos Konsulatas.

Kaip Dirba Lenkijos Maineriai

Šiomis dienomis Lenki-jon buvo nuvažiuavę Lietu-vos žurnalistai. Jiems buvo parodytos įdomesnės tenai vietos, tarp kitko ir Slazko (Silezijos) anglių kasyklos.

"Keleivis" turi daug mai-nerių skaitytojų, kurie kasa anglis Amerikoje, todėl jiems gali būti įdomu pasi-skaityt, kaip dirba Lenkijos angliakasiai.

Lenkija turi apie 90 ang-lių kasyklų, rašo "Lietuvos žinių" redaktorius, J. Kar-delis. Per metus Lenkijos maineriai iškasa tose kasyk-lose apie 40,000,000 tonų anglies, kurios dalį sunau-doja Lenkijos pramonė, o kita dalis eksportuojama užsienin. Lenkijos anglis y-ra žinoma ir Lietuvoj.

Man tiktai dabar, lan-kant Lenkiją, sako p. Kar-delis, buvo proga pačiam nusileisti į gilius požemius ir pamatyti, kaip ten dirba angliakasiai, apie kurių dar-bą bei jo pavojingumą yra sukurta literatura, vaidina-mos dramos ir eina legen-dos. Pamatęs tą darbą ir jo sąlygas, galiu pasakyti, kad tai nėra paprastas darbas.

Kožovo angliakasyklos turi tris aukštus: viršutinį, kurio anglies klotas yra 6 metrų aukščio, antras, giles-nis — 2 metrus ir trečias — giliausias — 8 metrus. Kasy-klų direkcija mums parodė giliausį, kuris yra 220 metrų gilumoje.

Pirmiausia visi mes turė-jome apsiųrengti specialiais drabužiais ir apsidėti pla-čiabrylėmis skrybėlėmis. Paskui, sustoję į du lifthus, vieną virš kito, nusileidome į požemius, kurie pradžioje atrode gana simpatiniai: gausi elektra, išmurytieji tuneliai išbaltinti. Bet juo toliau į gilumą, juo vaizdas darosi vis niuresnis, ir kai elektrinis traukinėlis, lyg Paryžiaus metro, mus nuve-žė tris kilometrus, tunelis suprastėjo ir atsivėrė anglies rūšys, kurios vietomis netū-rėjo jokių paramų, o vieto-lis buvo suramstytos rūs-tais, lubos čia uždėtos plie-ru, čia rąstinės, čia lentinės, Galų gale tunelis išsi-skaidė į daugelį tunelių, kaip medžio stiebas į šakas, ir jų galuose pamatėme an-gliakasių.

Angliakasiai, tartum suo-dinieji mūsų kaminkrėčiai, juodi nuo anglies dulkių ir nuo prisilytėjimo prie jų. Dirba jie su kaukėmis, nes kasama anglis labai dulka. Jų darbo vietoje šviečia elektra, kaip ir įstais visuo-se tuneliuose, bet vaikščio-dami jie kelia sau šviečia karbitiniais lempomis. Mat, Kožovo angliakasyk-loje dujų neturi, sausos ir ug-nies nebijo; jose rukoma ir tt. Ir mes dar viršuje buvo-me aprūpinti karbitiniais ži-bintais.

Idomiausia, žinoma, kaip angliakasiai dirba. Naujose, gerai sutvarky-tose kasyklose, angliakasiai dirba elektra varomomis mašinomis.

Visų pirma skinasas ke-lias, o tam tikslui naudoja-ma speciali mašina, kuri tu-ri snapo pavidalą priekakin išsikisusi naguota pūklą. Tas piuklas taip padarytas: plieniniai rėmai, kurių aukš-tes 2 metrai, ilgis 2 metrai ir storis 10 centimetrų. Aplink tuos rėmus bėga kablėta ar-ba naguota grandinė ir piauna angli. Kai tokiu bu-du mašina, kurią valdo 2-3 darbininkai, įspiauna 2 me-trus į priekį, pro išpiautą plyšį leidžiamas elektrinis grąžtas, kuris vieno darbi-ninko valdomas daro 2 metrų gylio skyles. Tas skyles užtaiso speciale sprogsta-

maja medžiaga, panašia į dinamitą, ir sprogdinama.

Mes vieną tokį sprogimą patyrėme; jo įspudis milžiniškas: susiubavo tunelio oras pirmyn ir atgal; duslus trenksmas nuaidėjo visais požemiais; sudrebėjo visas tunelis ir visai nebutų nuo-stabu, kad kur nors, mažiau patvarioj tunelio vietoj, griūtų sienos ir palaidotų vi-sus, kurie tuo metu ten esti.

Inžinieriai mums paaiški-no, kad užgruvimo nelaimės atsitinka kitais atvejais. Butent: susprogdinta ang-lų krauna į vežimėlius ir elektriniais traukiniais veža prie keltuvų į viršų.

Laisvos vietos, liekančios išėjus angli, paramstomos daugybe rąstų. Tačiau vie-nais rąstais nepasitikiama, juos žemės spaudimas gali sutriuškinti, todėl tam tik-rais atstumais paliekamos "kojos"—tai didžiuliai tos pat akmeninės anglies stul-pai, kurie palaiko žemės skliautus. Bet, kai bėka-sant susidaro jau didžiuliai požeminiai rumai, tos "ko-jos" išimamos. Išimant tas "kojas" ir įvyksta nelaimės. Tai pavojingiausias angliakasių darbas.

Oras požemiuose, kur mums teko būti, geras. Jis iš vieno galo pompuojamas į požemius, iš kito galo — čiulpiamas laukan. Vieto-mis drėgna, pro "lubas" sunkiasi vanduo ir juodais lašais laša ant galvos, šliur-ksi po kojomis, bet daugiausia sausa.

Angliakasiai darbininkai uždirba po 10 zlotų per die-ną, specialistai bei pavojin-gesnio darbo—ligi 22 zlotų.

Kožovo kasyklose esą a-pie 5 milijardų tonų angli-es, ko užteks bent 500 metų.

Darbas 220 metrų pože-mių ėjo visomis pusėmis. Vieni angliakasiai kirtu gi-lyn takus leisdami mašinas, kiti krovė į vagonėlius ang-lis, tretieji ramstė lubas, muri-jo sienas, ketvirtieji vežė ang-lis prie lifto, kuris iškart iš-kelia po 100 tonų; penki ru-pinosi elektra, geležinkelio tiesimu ir tt.

Iškilę į žemės paviršių, vėl išvydome saulės šviesą, ir kažkaip lengviau krutinė kėpavo, o ausys atsipalai-davo nuo spaudimo, kuris buvo juntamas juoduose po-žemiuose. Iškilę turėjome nusiprausti, nes buvome "juodi, kaip velniai."

Inžinieriai mums aiškino, kad Lenkijos anglių pramo-nė yra padariusi savo atsie-kimų, patobulinimų, kuriais pradėjo naudotis ir kiti kra-štai.

Kožove mes matėme idu-busių vietų, kuriose jau ir namai pastatyti, nes žemė jau seniau nusėdusi.

Kožovo Pilsudskio vardo kasyklos yra pačių lenkų ra-dinimas ir darbas, kuris da-bar aprūpina kelis tukstan-čius darbininkų. Šioje ka-sykloje kasmet iškasama po 1,500,000 tonų anglių.

Be to, Kožove veikia kro-snys aukštuolės, kuriose ly-doma geležies rudis; čia di-džiuliai geležies ir plieno fabrikai, kuriuos galima ly-ginti su Vitkovicių (ties Mo-ravsko Ostrava) fabrikais; čia ir garvežių, vagonų sta-tyba, plieno liejyklos, gele-žinkelio bėgiai, vamzdžiai, kurie eina Baku naftai pluk-dyti, azoto fabrikai, kokso krosnys ir kita.

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS.
Šioje knygoje telpa daugybė naujų, labai gražių ir juokingų monologų ir deklamacijų. Visokios temos: darbi-ninkų, revoliucionieriškos, tautiš-kes, humoristinės ir laisvamaniškos. Visos skambios, visos geros. Tinka visokiems apvaikiojimams, baliams, koncertams ir tt. Antra pagerinta laida. So. Boston, 25c.

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIAIR DA VIENAS MANO RAPORTAS
IS GARSIAUS CHICAGOS MIESTO.Apie tai, kaip mūsų kuni-
geliai atgaivino "šventąją"
inkviziciją.Believe it or not, Chica-
gos lietuvių Romos katalikų
tarpe atgaivinta inkvizicija.

Visi esate girdėję, kas tai
yra Romos katalikų bažny-
čios inkvizicija. Viduriniai
amžiais Romos katalikų
bažnyčia buvo įsteigusi ink-
viziciją kovai su visais tais,
kurie šioje ar tokiu būdu
nesutikdavo su Romos baž-
nyčios dogmomis ir jos vir-
šininkais. Inkvizicija kovo-
jo su tais, kurie norėjo gal-
voti tikybos ar mokslo daly-
kuose kitaip, negu Romos
bažnyčios teologai. Inkvizi-
cijos kova reikšdavo daug-
iausia "raganų medžioji-
mą", arba, kaip angliai sako,
"witch hunting". Įvardavo
kokią nors moterėlę, kad ji
turinti reikalų su velniu, ir
tuojau ją statydavo prieš
inkvizicijos teisimą. Jei pri-
pažindavo "kalta", moteris
budavo ant laužo sudeginama.
Tokių būdu tais laikais
buvo sudeginta tūkstančiai
visai nekaltų moterų.

Taigi toks inkvizitoriškas
"raganų medžiojimas" da-
bar prasidėjo Chicago lietu-
vių Romos katalikų tarpe.
Jei Amerika būtų bent kiek
daugiau katalikų kunigų
rankose, tai gal užliptumė-
tų vėl laužai, nes čia neapy-
kantos ir keršto yra užtekti-
nai.

Ir įdomu, kad inkvizito-
riški žygiai prasidėjo ne
prieš kokius bolševikus, lai-
svamanius, nezaledininkus
ar šiaudinius katalikus. Ne,
inkvizitoriški žygiai yra nu-
kreipti prieš uoliausios Ro-
mos katalikės moteris.

Jau esu kelis sykius rašęs
"Keleivyje" apie tai, kad
čia vienuolynė jau nuo se-
nai emė reikštis visokių ne-
gerumų. Tie negerumai pir-
mausia pasirodė vienuoly-
no remėjų draugijoj ir pas-
kui užkrėtė patį vienuolyną.

Vienuolyno remėjų drau-
gijoj vyrauja davatkos. Jos
savo uolumą beroddydamos
ir benorėdamos vis labiau
įsisteigti vienuolyno viršinin-
kėms, emė tarp savęs nesu-
tikti. O vienuolyno viršinin-
kės nebuvo besalėsios; jos
parėmė vieną frakciją prieš
kitą. Vienai frakcijai va-
dovauja A. N., o antrai
A. V. Pirmoji frakcija, ku-
riai A. N. vadovauja, turi
vienuolyno viršininkų pa-
ramą ir todėl ji su savo šali-
ninkėmis vyrauja.

Kaip pasirodė "Keleivy-
je" ir "Naujienose" aprašy-
mai apie vienuolyno remėjų
draugijoje nesutikimus, tai
vienuolyno valdyba su savo
kapelionu ir A. N. su savo
šalininkėmis labai persigan-
do. Tokie rašymai neturėtų
daugiau pasirodyti. Todėl
reikia surasti kaltininką.
Vienuolyno valdyba ir A. N.
su savo šalininkėmis spėjo,
kad tai ne keno kito darbas,
kaip A. V. Todėl suplanavo
jai surengti inkvizitorišką
teisimą.

Nors Chicago administraci-
ja yra katalikiška, bet visgi
bedieviškos įtakos čia dar
yra tiek, kad nei kunigai,
nei vienuolynas negali įsakyti
policijai atvesti jų
teisman nurodytą "raganą".
Tad vienuolynas su A. N.
sumanė "triką", kaip atvi-
soti A. V. į inkvizitorišką
teisimą. Sumanė štai ką:

Vienuolyno remėjų susi-
rinkime, laikytame liepos
16 dieną, švelniai pradėta
kalbėti apie taiką. Dėl tilpu-
sių "Keleivyje" ir "Naujie-
nose" aprašymų pirmininkė
A. N. taip sugraudino ir taip

apsiverkė, kad nuo jos lupų
nuėjo "pentas" ir nuo veido
"pauderis". Vienuolyno ka-
pelionas kalbėjo apie taiką.
Pasiūlė suaukti visų remė-
jų draugijos skyrių atstovų
susirinkimą, kur būtų baig-
tas nesupratimas.

Pasirodė, kad tas susirin-
kimas buvo tikras "trikšas".
Susirinko tik vienuolyno
viršininkė, kapelionas, A. N.
ir jos šalininkės. Ten parei-
kalauta, kad A. V. prisipa-
žintų rašiusi į "Keleivį" ir
"Naujienas" apie vienuoly-
ną, ir kartu reikalavo pasi-
duoti jų diktaturai. A. V. at-
sakė, kad ji nieko niekur
nerašė apie vienuolyną ir
jokiam korespondentui ne-
pasakojo apie vienuolyno
remėjų draugijos nesutiku-
mus. Tada visokiais barba-
riškais grubijoniškais
visgi reikalauta prisipažinti.
Per keturias valandas
A. V. buvo kamantinėta taip
siurkščiai, kad ji visą laiką
tik verkė ir verkė.

Tai ve, kur nuoprogresavo
mūsų lietuviai Romos kata-
likai!

Jei paprastas žmogelis
nori atrasti pavogtą ar pa-
mestą daiktą, ar ką susekti,
tai jam kunigas pataria už-
pirti mišias prieš šv. Anta-
nų. O kada štai patys kuni-
gai ir vienuolynas užsimanė
susekti kas rašė į "Keleivį"
ir "Naujienas" apie vienuo-
lyną, tai jie užmiršo apie šv.
Antaną, užmiršo mišias, o
griebsė inkvizitoriškų būdų
rašytoją susekti. Bet kuni-
gai ir vienuolės baisesiai apsi-
niko, ir baisesiai skriaudą
padarė tai moterei, priklausan-
čiai rašymą į "Naujienas" ir
"Keleivį". "Naujienų" rašy-
toja apie vienuolyną Birutė
pareiškė, kad ji visai nepa-
žįsta ir niekad nėra mačiusi
kaltinamos A. V. Siuoni ir
aš pareiškiau, kad A. V. man
nepažįstama.

Pagal teisybę, vienuoly-
nas dabar privalo A. V. atsi-
prašyti. Bet neatsiprašo. Iš-
eina, kad atsiųginti ir atsi-
prašyti už padarytas skriau-
das privalo tik paprasti
žmonės. O kai vienuolynas
ir kunigai žmogui skriaudą
padaro, tai jie nei nemano
atitaisyti. Tai štai, kokią
"dora" praktikuoja Romos
katalikų bažnyčios kunigai
ir vienuolynai.

Chicagietis.

Baltimorės Lietuvių
Bažnyčia Susilaukė
Nigerių.Parapijonys, Reikalaukime
Žodžio Laisvės.

Nors mūsų šv. Alfonso
parapijoj Baltimorėj nevis-
kas einasi taip sklandžiai,
kaip turėtų būti, bet mes pa-
rapijonys negalime nieko
prieš kun. Mandelį pasakyti.
Jei kuris drąsnas para-
pijonas ką nors pasako, tai
jis tuoj apsaukiamas "bol-
ševiku", "bedieviu" ir kito-
kiu. Mes išgrąžiname baž-
nyčią, išmaliuojome, kad
turėtume šviesią vietą susei-
ti pagarbinti Dievą. Nors
užlaikymas bažnyčios mums
kainuoja nemažai, bet mūsų
kunigams vis negana. Jie
prisikalbino juodukus, ir
dabar su mumis maišosi juo-
duka mūsų bažnyčioj. Tai
argi mes parapijonai nekel-
simės prieš Mandelį protes-
to? Turime teisę protestuoti,
kad juodukų mūsų bažny-
čioj nebūtų.

Ve, neseniai man teko ma-
tyti, kaip juodis su baltais
sykiu prie grotelių emė ko-
munią. Na, tik pagalvoki-
me, argi tai pritinka?
Aš nenoriu juodžių žemint,

Galvijai Jieško Vandens Išdžiuvusioj Upėj

Štai, ką padarė sausra rytinėse valstijose. Šis vaizdelis parodo farmą netoli nuo New-
burgh, N. Y. Galvijai vaikščioja upės vage jieškodami gert. Kitąsyk šita vage bėgo šal-
tas, gaivinantis vanduo, o dabar tik dulkės ir akmenys belikę.

bet jie turėtų skyrium turė-
ti savo bažnyčią, ir ten gar-
binti Dievą kaip jie išmano,
o ne su mumis sykiu maišy-
tis. Daug mūsų lietuvių jau
pradėjo eiti į Sv. Petro baž-
nyčią, nes ten juodžiai ne-
simašo sykiu. Anais metais
čia išmokino ir įšventino į
kunigus jauną Keidošiuką,
kuris mums parapijonams
labai patiko; jo tas lipnu-
mas, mandagumas tiek pa-
veikė parapijonus, kad visa
mūsų simpatija pradėjo
krypti prie Keidošiuko.
Mandelis pamatė, kad gali
netekti pritarėjų, ir tuoj
Keidošiuką "deportavo" į
mažutę svetimtaučių parapi-
ją. O lietuviai vistiek mėgo

Keidošiuką ir pradėjo ten
pas jį eiti su religiškais rei-
kalais.

Mes tylėjome, nes mums
nevalia prieš "Dievo tarną"
nieko pasakyti. O mums
reikėjo reikalauti, kad Kei-
došiukas pasiliktų mūsų ku-
nigu. Paskiau ir visai iš Bal-
timores Keidošiuką išskėlė.

Dabar mes turime drebėti,
kaip Mandelis barasi; gal-
vas nuleidę turim stovėti
prieš jį. O taip neturėtų bu-
ti! Juk mes užlaikome baž-
nyčią, tai mes turime teisę
ir balsą turėti, ir susiprieši-
ti kaip matome kas mums
kenkia. Pagalvokime, bro-
liai parapijonai.

Parapijonas.

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJENOS

A. L. P. Kliubo piknikas.

Liepos 29 buvo Amerikos
Lietuvių Piliiečių Kliubo
piknikas Clinton parke,
Maspeth. Reikia pasakyti,
kad šimet piknikas Kliubui
nepavyko, nes besiragiant
važiuoti į pikniką pradėjo
lyti. Tas sulaukė publika.
Rengimo komisija tvirtino,
kad nuostolių Kliubas netu-
rės, bet vargiai ir uždarbio
bus, nes vos tik apie porą
šimtų žmonių piknikavo.
Tokia maža publika, aišku,
negali kažin ką duoti. Jeigu
nuostolių nebus, tai labai
gerai.

LSS 19 kuopos veikla.

LSS 19 kuopa nors nedidė-
lė, bet savo veikimu neat-
silieka ir nuo didelių orga-
nizacijų. Kuopiečiai turėjo
Far Rockaway išvažiavimą
pas d. S. Cibulskį ir tas iš-
važiavimas gana gerai pa-
vyko. Kitas išvažiavimas
buvo Great Neck'e, Kasmo-
čiaus darže, irgi gana pa-
sėkmingas. Kuopiečiai daug
padirbėjo ir "Naujos Gady-
nės" išvažiavimų sumobili-
zuoti į New Jersey valstiją.
Vieno žodžiu, LSS 19 kuopa
vasarinį sezoną užpildė
savo parengimais gana vy-
kusiai.

Rudens programa gana
plati, ir aš abejoju ar išvėsi-
me. Surengti prakalbų mar-
šrutą rytinėse valstijose, tai
pirmas punktas. Komisija
pereitame susirinkime pain-
formavo, kad su kalbėtojais
jau bandoma susitarti. Nu-
matoma Connecticut, New
Jersey, Mass. ir Pensylvani-
jos valstijose turėti prakal-
bų maršrutą. Tikimasi gauti
už kalbėtoją P. Grigaitį tam
maršrutui po rytines valsti-
jas pamaršrutuoti.

Ant vietos Brooklyne ma-
noma tankiau rengti prakal-
bų, paskaitų dienos klau-
simais. Išrinkta komisija jau
rupinties vakarienės suruo-
šimu. LSS. 19 kuopos vaka-

rienės visuomet būna dide-
lės, tad manoma ir šiais me-
tais surengti gana šauną.

Naujų narių gavimo klau-
simas visuomet stovi mūsų
programoje. Prigulėt prie
LSS 19 kuopos tik 15 centų
įmėnės. Taigi mokestis ma-
žas. Kitose politinėse parti-
jose mokestys sudaro čielą
painiavą — asmuo turi mo-
kėti nuo uždarbio. Jeigu ne-
dirba, tai turi akis kaitinti,
kad jį ar ją paluosuotų. So-
cialistų organizacijoj to ne-
reikia. Žmogus nedirba—
nereikia mokėti. Be to, ir
pats narys visuomet yra
liuosesis, jo nuomonė tole-
nuojama, o ne taip kaip ki-
tose politinėse partijose,
kur viską nusako neklaidin-
gėji ir vadukų giminės. Ki-
tose partijose jau įsivysto
vadų garbinimas. Pas socia-
listus to pasiputimo, to pasi-
didžiavimo, "kad mes va-
dai", nėra. LSS nariai yra
darbininkai, kurie seka K.
Markso ir F. Engelo moky-
mą. Jie myli laisvę ir ki-
tiems jos nesikesina atimti.
Tad kiekvienas sąžiningas
Brooklyno lietuvis darbi-
ninkas turėtų priklausyti
prie LSS 19 kuopos. Pri-
klaudydamas padės kuopie-
čiams dirbti bendrą darbi-
ninkų švietimo darbą.

Kriaučių ekonominė pa-
dėtis.

Kriaučiai po "stapičiaus"
jau pradėjo dirbti. Tulose
dirbtuvėse darbo rušis nuo
numerio ketvirto pakeista į
antrą. Pagal darbo rušį ir
atlyginimas yra mokamas.
Daugely atvejų patiesti dar-
bininkų uždariai. Darbi-
ninkai nerimauja, skun-
džiasi delegatui, skundžiasi
pildomajai tarybai, bet nie-
kas neturi galios bent ką pa-
gelbėti. Nes kainas už dar-
bą nustato ne delegatas, ne
lokalų pildomieji komite-
tai, bet Amalgamietų Uni-
jos Generalio ofiso paskir-
tas tam tikras komitetas. Jo

rankose gludi visa galė ir
valia.

Unijos viršininkai mano,
kad stabilizacijos komite-
tas išties atliko puikų dar-
bą. Jis už pirmos rušies dar-
bą nustatė New Yorke \$1.70
kainą. Už antros rušies
\$2.26. Atrodo maža užmo-
kestis už mašininį švarką.
Bet unijos viršininkai ma-
no, kad ji bus pastovi, nes
jį gaus Pensylvanijos,
Connecticut ir Mass. valsti-
jų kriaučiai. Gal but ir yra
tame tiesos. Bet jeigu unija
ir vėl paleis vadžias, ar ne-
galės vėl užmiesčiuose kai-
nos už darbą nukristi? Ga-
lės. Jeigu taip, tai didžiau-
sioji atsakomybė guli ant
pačių unijietų, kad jie su
darbdaviais atskirų sutar-
čių nedarytų. Jeigu nėra
darbo, tai jo nebus nei už
dyką dirbant.

Kas liečia lietuvių, tai
toji stabilizacijos komisija
nieko naujo neįnešė. Mūsų
dirbtuvų skaičius kaip bu-
vo taip ir pasilieka keturio-
lika. Dar lokals skaito apie
vienuoliką šimtų narių, bet
apie vienas trečdalis jau
dirba svetimtaučių dirbtu-
vėse. Lietuviai seniau buvo
gana karingi. Dabar apse-
no. O tas didelis nedarbas
per kelis metus tiek juos nu-
alino, kad jie darosi jau
daugiau pasyvesni, negu ka-
ringesni. Jeigu reikia iš
dirbtuvės gauti kokią komi-
siją kokių reikalų nuvykti į
New Yorką, į unijos įstai-
gas, tai jau nelengvas dar-
bas. Dėl to daug dirbtuvų
ir dėl lokalo laimėjimų jau
pradedama prarasti. Kitų
tautybių siuvėjai smarkesni.
Jų dirbtuvė paliesta apeina
visas unijos instancijas. Pas
mumis to nėra. Kai kas sa-
ko, kad pirma "perdaug"
buvo karingi, o dabar
jau per daug pasyvūs. Gal
tas ir tiesa.

Vytautas Katilius.

Įstatyk Gėdžinkos. — Ir kitos links-
mos dainos. Antri linka "Da-
vėn Gėdžinkos" talpa 30 įvairių juo-
kingų dainų, eilių, parodijų, ir t.
t. — Jeigu jūs turite links-
mą deklamacijos šypsą, paverkite
šią dainą į dainą.

Vytautas Katilius.

Įstatyk Gėdžinkos. — Ir kitos links-
mos dainos. Antri linka "Da-
vėn Gėdžinkos" talpa 30 įvairių juo-
kingų dainų, eilių, parodijų, ir t.
t. — Jeigu jūs turite links-
mą deklamacijos šypsą, paverkite
šią dainą į dainą.

Vytautas Katilius.

Vytautas Katilius.

Vytautas Katilius.

Vytautas Katilius.

Vytautas Katilius.

Vytautas Katilius.

Vytautas Katilius.

Vytautas Katilius.

Vytautas Katilius.

Vytautas Katilius.

Vytautas Katilius.

Vytautas Katilius.

Vytautas Katilius.

Vytautas Katilius.

WORCESTERIO LIETUVIŲ ŽINIOS

Kaip šiandien gyvena Wor-
cesterio lietuviai.

Worcesterio miestas susi-
deda iš virš 200,000 gyven-
tojų, o lietuviai, kaip atei-
viai, stovi 4-toj vietoj savo
skaitlingumu. (Pirmoj vie-
toj airiai, antrojo vietoj šve-
dai, trečiojo francuzai). Pir-
miau į lietuvių politikieriai
mažai kreipė dėmesį. Bet
paskutiniiais metais lietuviai
pasistengė tapti šios šalies
piliiečiais ir pradėjo dau-
giau rūpintis gyvenimo rei-
kalais, todėl dabar ir mies-
to politikieriai daugiau do-
misi lietuvių ir stengiasi
pasigauti juos į savo politi-
šką maišą.

Pastaraisiais metais čia
įsikūrė daug klybų. Todėl
šiomis dienomis buvo mė-
ginta visus klybus suvieny-
ti. Bet atrodo, kad nieko iš
to nebus. Tik nereikalingas
laiko eikvojimas. Man ro-
dos, kad geriausia yra veikti
per Lietuvių Piliiečių Kliu-
bą, kuris jau darbuojasi
tarp lietuvių virš 30 metų,
turi arti tūkstančio narių ir
veikia gana progresyviškai.

Worcesteryje randasi 30
įvairių lietuviškų draugijų.
Turtingiausia iš jų yra Lie-
tuvų Piliiečių Kliubas, ku-
rio turtas siekia arti 100
tūkstančių dolerių. Paskui
seka Lietuvos Sunų ir Duk-
terų draugija, kurios turtas
siekia keliasdešimties tūks-
tančių. Tiesa, yra da lietu-
vių pinigais pastatytos dvie-
jų parapijų gana turtingos
bažnyčios, klebonijos ir pa-
rapijinė mokykla, kur užsi-
laiko 4 kunigai ir keliolika
kazimieriečių; bet tas tur-
tas jau ne lietuvių; jis užra-
šytas airių vskupui.

Seniausia Worcesterio
draugija, tai švento Kazi-
miero, o vėliausia išaugo
apie 8 nauji lietuvių politi-
ški klubai.

Geros santaikos tarp lie-
tuvų nėra.

Yra apie 100 lietuvių biz-
nierių, daugiausia valgomų
daiktų krautuvės, kurių 27
yra gana moderniškos. Ant-
rojo vietoj eina karcėmos.
Yra da 16 ir kitokių lietuvių
biznierių. Ir užėjęs pas savo
tautietį jautiesi gana jau-
kiai, nes visi turi įsirengę
gana moderniškas įstaigas.

Randasi ir kalėjimuose
mūsų brolių lietuvių, ypa-
tingai daug jaunuolių pa-
kliuva už blogus darbelius.

Reikia kaltinti ir tėvus
už vaikų nedorybes. Štai,
pastaciūs čia d a v a t k ū

mokyklą. kunigai pradėjo
agituoti, kad tėvai atimtų
savo vaikus iš viešųjų (pub-
lic) mokyklų ir atiduotų į
"seserų" įstaigą. Girdi, vie-
šose mokyklose, kur nėra
Dievo, kur nemokinama po-
terų, jų vaikai išaugs
nedorėliais; o šitoj mokyk-
loj mes juos prižiūrėsime
katalikiškai ir išauklėsime
dorybej.

Tevai patikejo tai agita-
cijai ir atidavė savo vaikus į
davatkelių rankas, o patys
jais jau nesirūpino.

Davatkos, žinoma, pote-
rius bumbėti moka, bet pe-
dagogės iš jų prastos, nes
vaikų būdo auklėjimui ne-
turi pakankamai patyrimo.

Ir štai, dabar daugiausia
tokių jaunuolių nuėina krei-
vais keliais ir patenka į ka-
lėjimus.

Kažin ar nevertėtų wor-
cesteriečiams šimet atžymė-
ti 50 metų nuo pirmojo lie-
tuviško scenos veikalo sulo-
šimo Amerikoje? Rodos sun-
tu butų gauti pirmąjį vei-
kalą. A. Turskio "Be Su-
menės", kuris buvo suloš-
tas 1889 m.; bet antrąjį vei-
kalą gal dar būtų galima
gauti tai Jono Grinevičiaus
(Griniaus) "Kova po Grun-
valdu", kuri tuo laiku buvo
sukėlus nemažą susidomė-
mą tarp Amerikos lietuvių.
Veikalas istorinis, nėra an-
tiireliginis, bet jų laikų kuni-
gai labai jam priešinosi, nes
vienoj vietoj parodo, kaip
pats popiežius laimina kry-
žiokus, kad eitų naikinti tų
"pagonų" lietuvių.

Pamėginkite, worceste-
riečiai, šitokias sukaktuves
surengti. Gana visokias va-
dines rengti ir dolerius ko-
lektuoti! Vargo Sunus.

Kada ir kokių būdu gali svietas kada-
nors pasibaigti. Parašė prof. Dr.
W. H. Meyer iš vokiečių kalbos ver-
tė J. Ilgudis. Kas nori svietas pasibaig-
ti, tegul skaito tą knygelę. Chica-
go, 1906, pusl. 125. Apdaryta... \$1.50

WORCESTER, MASS.

CHESTNEY'S
CANTEEN

Smagiausias pasimėnėjimas

PER ŠVENTES

GERIAUSI ISSIGERIMAI

IR VALGIAI

Visokis Degtinė, Likeriai, Vynai

ir visokios įdarytos ALUS.

Taipgi gausimas ir "KELEIVIS"

naujienais numeriais.

90 MILLBURY STREET

WORCESTER, MASS.

KADA BUSITE NEW YORKE

ATLANKYKITE NEW YORKE
PASAULINĘ PARODĄ

TAIPGI ATLANKYKITE

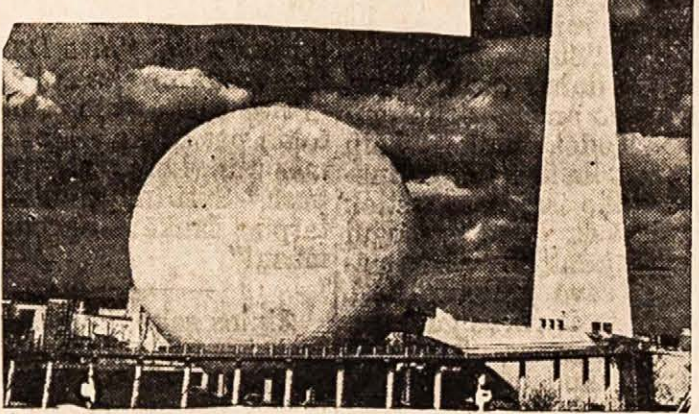
Lietuvių Amerikos
Piliiečių Klubą

RESTORANAS, ŠOKIAI

Klubas gausite tikros Lietuviškos

DEGTINES

VALGIŲ IR GERIMŲ

Norėdami gauti visokias informacijas
apie pasaulinę parodą, susieiti savo gi-
mines ir senus pažįstamus, užieikite į
Lietuvių Centrą280 UNION AVE.,
JURGIS KARPUS
Kliubo GaspadoriusBROOKLYN, N. Y.
TELEFONAS
EVergreen 4-9672

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, vaikel!

—Sveikas, tėve! Ar tau ne peršilta taip storai apsirengus?

—Taigi kaip tik dėl to karštis prie mano skuros ir neprieina, kad aš taip gerai apsivilkęs. Ant vasaros aš da ekstra marškinius užsidėjau. Be to, aš dažnai už-einu pasidėt prie baro, kur yra šalto alaus.

—Ar daugiau nieko, kaip tik pasidėt?

—O, jes, Maike, kartais ir išsigert gatau, kai koks sportas palieka neįsibaigtą stiklą. Na, o ką tu dabar darai, kai tavo škulė uždaryta?

—Aš vistiek mokinuos.

—Na, pamatysi, Maike, kaip per tą didelį mokslą gausi durną galvą. Verčiau išmoktum alų pilstyt, tai galėtum gaut gerą bantenderio darbą. Tada ir man nereikėtų žiūrėt, kad kas paliktų neišgertą skunerį. Galėtum užfundyt pilną.

—Palauk, tėve, kai aš padarysiu didelį išradimą, tai galėsiu tau visą bačką nupirkti.

—Maike, nebalamutyk man galvos su tais išradimais. Ką tu čia gali išrasti, kad jau kiekvienas evelas išrastas! Ot, jeigu galėtum išrasti tokį dolerį, katras praspėdytas vėl į kišenių sugrįžtu, tai sakytai, kad ne už dyką mokinaisi.

—Išradimams, tėve, galo niekadoms nebus. Su laiku gal susilauksim tokių išradimų, kad doleriai jau nebus žmonėms reikalingi. Saulė yra neįsimačius energijos šaltinis. Jos spinduliuose sprogeta medžių lapai, žydi žiedai ir noksta vaisiai. Jos spinduliai taipgi sukelia perkūnijas ir audras. Reikia tik išrasti būdą tą energiją sunaudoti naudingam darbui, o žmonėms gal nereikės nieko dirbti nei pirkti, viską pagamins gamta.

—Dievo valios, Maike, niekas nepermainys. Išvydamas iš rogius Adomą jis pasakė: „Sugriešijai, biau-rybė, tai dabar turėsi dirbti visą savo amžių kaip mulas!“ Todėl, Maike, kaip jus, mokslininkai, nefigeriuo- sit, o tokio išradimo vistiek nepadarysit, kad žmogui nereikėtų ant šios ašarų pakalnės savo prakaito lieti. Juk dėl to ir ravas gale nu- garos padarytas, kad nuo prakaito žmogus nepriger- tum.

—Klysti, tėve, kad moks- las negalės sukontroliuoti

gamtos jėgų. Štai, perkunas jau pažabotas ir atlieka la- bai naudingą žmonijai dar- bą. Jis suka fabrikuose ma- šinas, apšviečia namus, veža gatvėkarius, šildo krosnis, daro ledą ir kitokius daik- tus. Mokslas pakeičia net gyvulių veisles, pagerina vaisius. Pavyzdžiui, Cali- fornijos daržininkai jau iš- einu auginti orančius be sėklų.

—Aš, Maike, orančių ne- valgau, todėl ant tokio išra- dimo, man tik nusispiaut. Ot, jeigu tu išrastum tokį soderį, katras kaulų netu- rėtų, tai ir aš galėčiau kiek- nois suseivyt ant burdo. Da- bar, kai pusė nusimeta į gar- bič keną, o bučeriui reikia užmokėt už pilną vogą, tai jau žmogui pasidaro nema- ža krivida.

—Seniau, tėve, buvo daug blogiau, nes kiau- lės tuomet turėjo daug stam- besnius kaulus, negu dabar. Dabar išvystyta nauja kiau- lių veislė turi kur kas smul- kesnius kaulus. Taigi ir čia mokslas yra padaręs daug naudos, kitaip pasakius, pa- gerino Dievo sutvertą kiau- lę. Žinoma, visai be kaulų jos padaryt negalima, nes tuomet ji negalėtų vaikš- čiot. Bet jeigu tau mėsa su kaulais nepatinka, tėve, tai lietuviai mėsininkai padaro labai gerų dešrų, kuriose kaulų visai nėra.

—Na, jau tu, Maike, pra- dedi iš manęs juokus daryt. O tas man nepatinka. Taigi verčiau pasakysiu tau gud- bai, kol da nesupykau.

—Iki pasimatymo, tėve!

“Dancigas Musų,” Šaukia Lenkai.

Pereitą nedėdienį Krok- voj buvo didelės iškilmės. Lenkai minėjo 25 metų su- kaktį nuo to laiko, kaip Pi- lsdskio sudarytas lenkų le- gionas prisidėjo prie pa- saulinio karo. Į tas iškilmės susirinko apie 100,000 žmo- nių, į kuriuos maršalas Smigly-Rydz pasakė karin- gą prakalbą. “Mes Dancigo neatiduosim,” kalbėjo jisai. “Prieš spėką mes stąysim tokią pat spėką. Mes elgsi- mės taip, kaip elgsis antroji pusė.” Susirinkusi minia tuo tarpu šaukė: “Dancigas musų!”

Žinios sako, kad Dancige esąs jau pastatytas pontoni- nis tiltas, kuris greitai laiku busias permatas per Vislą ir sujungsias Dancigą su Rytprūsiais.

RADO MISKE IŠAUGUSI VAIKA

Išaugęs su beždžionėmis, jaunuolis nemokėjo kalbėti ir vaikščiojo visom ke- turim.

Vienas amerikietis rašy- tojas yra parašęs jaunimo labai mėgiamą romaną “Tarzanas,” kuriame apra- šo nepaprastus vieno vaiko, pavadinto Tarzanu, nuoty- kius. Tą vaiką iš lopšio pa- grobia didžiulė beždžionė patelė ir ji augina kaip savo vaiką — žindo, moko lai- pioti po medžius ir tt. Vai- kas, augdamas tarp bezdžio- nių, išmoka visus bezdžio- nių papročius, ir pats visą laiką elgiasi taip, lyg būtų beždžionė. Jis visą lai- ką stebisi, kodėl jo kuno iš- vaizda yra kitokia, negu ki- tų beždžionių.

Skaitant tokį romaną at- rodo, kad tai yra grynas fantazijos padaras, kad rea- liame gyvenime taip būti vi- sai negali. Tačiau pasirodo, kad panašių atsitikimų pa- sitaiko ir gyvenime. Štai vienas profesorius, Raimon- das Dartas, viename anglų laikraštyje pasakoja istori- ją tikrojo Tarzano, kuris buvo surastas 1921 metais Afrikoje. Šito Tarzano gy- venimą ir kultūrinį vysty- mąsi minėtas profesorius ir dabar seka.

1921 metais du policinin- kai pietinės Afrikos miš- kuose susidūrė su didele beždžionių, kurios vadinam- os pavianais, grupe. Kaip žinoma, šitos beždžionės pasižymi ne tik dideliu savo protingumu, bet ir apskru- mu bei piktumu. Policinin- kai į beždžiones atidarė šautuvų ugnį, nes jos kėsi- nioji juos užplūti. Beždžio- nės buvo nugalėtos ir leido- si bėgti. Viena tačiau pasili- ko ir pasislėpė krumuose.

Prieję arčiau prie sužeis- tosios beždžionės, policin- inkai labai nustebė, nes pasirodė, kad tai ne bezdžionė, bet maždaug dvylis- kos metų berniukas. Berni- kas atrodė tikrai laukinis: jis rėkė kažkokiais keistais balsais, nepaprastai bijojo žmonių ir visais savo elgė- siais priminė tikrą bezdžio- nę.

Paėmę vaikutį, policinin- kai jį pristatė į artimiausią civilizuotų žmonių gyvena- mą vietą. Čia vaiką pavadi- no Luku ir pradėjo po tru- putį auklėti.

Policininkų radiniui labai susidomėjo mokslininkai, o jų tarpe ir minėtas prof. Dartas, kuris vaiką pasiėmė globoti ir sekti jo vystymą- si. Po kurio laiko gerokai pramokęs kalbėti, vaikutis pradėjo pasakoti, kaip jis gyveno kartu su beždžionė- mis. Ligi šiol tačiau tebėra nežinoma, kaip ir kada vai- kas pateko pas beždžiones. Profesorius reiškia nuomo- nę, kad vaikas pas beždžio- nes gyveno lygiomis teisė- mis ir naudojo jį parama. Jis mito medumi, skėriais, giriniais vaisiais ir strausų kiaušiniams. Matydams vi- šą laiką beždžiones vaikš- čiojant keturiomis, ir pats taip priprato vaikščioti. Jau atimtas iš beždžionių gana ilgai negalėjo priprast vaik- ščioti taip, kaip vaikščioja visi žmonės.

Dabar tas vaikas jau pri- pratęs prie žmonių ir pradė- jęs vaikščioti stačias.

BRANGIUJŲ KAILIŲ UKIS JURBARKE.

Nuo 1932 m. Orentas lai- ko brangiųjų kailių ukį Jur- barko apylinkėje. Ukyje auginamos sidabrinės lapės, audinės, meškėnai ir nutri- jos. Įvairių brangiųjų žvė- rių šiuo metu jau turima virš 100 ir ateityje manoma dar net keleriopai padidin- ti.—Elta.

NUVAINIKUOTAS VELNIAS

PAGAL J. TURMEL — ELIJOSIUS.

Kas yra velnias? Kokia jo kilmė? Kaip jis atsirado žmonių vaizduotėje? Kokių būdų jis pateko į krikščio- niškojo mokyto sritį? Šiandien mokslui visa tai labai gerai žinoma. Todėl pagal mokslo aiškinimus pasisteng- simė nors trumpai į tuos klausimus atsakyti.

Pirmovinis žmogus nieko nežinojo apie gamtos jėgas. Todėl kiekvieną jam suprantamą reiškinių jis aiškino pa- gal savo proto sugebėjimą. Visa tai, kas jam buvo gera, naudinga, miela, kas teikė medžiaginę naudą ir dvasinį pasitenkinimą — buvo paslaptingų ir nematomų gerų dvasių darbas. Žmogui reikėjo sumedžioti žvėrį maistui, reikėjo rasti patogų akmenį ir pagali ginklui, bet jis nežinojo, kur visa tai rasti ir ilgai klaidžiojo be jokios naudos. Bet štai jis visai netikėtai aptiko įrankiui tinkamą daiktą, surado miegantį žvėrį ir be vargo jį nudobė — tai buvo kažkieno kito jam padaryta paslauga, gerosios dvasios darbas. Bet štai taip pat netikėtai, jo įrankis ding- o, arba dėl nežinomos priežasties sulūžo, grobis pa- spruko iš rankų, žaibas padegė jo užuolandą, audra už- vertė medžiais jam kelią. Pirmovinio žmogaus protas ne- pajėgė suprasti, kaip ir kodėl visa tai įvyko. Todėl jis įsivaizdavo, kad visa tai padarė piktoji dvasia, velnias, demonas, šėtonas. Žmogus jų nematė, todėl stengėsi įsi- vaizduoti ir vaizduotėje kurė tų nelabųjų paveikslus to- kius, kokie jam atrodė galimi. Savaimė aišku, kad tie nelabieji turėjo būti panašūs į žmogų, žvėrį ar gyvulį, tik stipresni, greitesni, gudresni, o todėl ir keistesni — su aš- triais nagais, daugybe kojų, sparnų, baisiais nasrais, ga- linčiais spiaudyti ugnį, vandenį, akmenis ir tt. Taip pir- movinio žmogaus vaizduotėje ir atsirado velnias.

Vėliau, kada žmogaus vaizduotėje velnio paveikslas pasidarė ryškesnis, “patobulėjo,” kiekvienas jį tų paveiks- lą panašus daiktas jau buvo vadinamas velniu arba tu- rinčiu savyje velnia. Jau daugelis pradėjo tvirtinti pa- tys matę velnią nakties tamsoje, audroje, vėjo sukuryje, upės gelmėje ir panašiai. Medžiotojai matė velnius miš- kuose, piktų žvėrių kailiuose; žvejai matė juos upių ir ju- ros gelse, bangose; žemdirbiai matė juos liutyse ir sausroje, skėrių amaruose, kurie naikino jų dirvos der- lių. O kai atsirado apskrus tarpininkai, žiniai, kunigai ir burtininkai, kurie skelbėsi turį galia tuos velnius nu- naikyti, permaldauti, nukreipti jų žalingus veiksmus nuo žmonių, tada ir velnias buvo apipavidalintas pagal tų tarpininkų skonį ir žmonėms priimtą pavidalą. Žino- ma, jis turėjo būti baltas, šlykštus, nes kitaip žmonės jo nebijotų. Jis turėjo gyventi toli, eiliniam žmogui nepa- siekiamoje vietoje, turėjo neprisileisti žmogaus artyn, nes kitaip, esant reikalui, ir paprastas žmogus galėtų vel- nią susitikti, pasikalbėti ir susitarti su juo geruoju, be ku- nigu pagalbos, nemokėdamas jiems už tarpininkavimą.

Pirmovinių žmonių ir vėlesnio laiko stabmeldžių gy- venime tai buvo natūralu. Bet kaip galėjo velnias pateki- ti į krikščioniškąjį pasaulį, kuriame viską valdo ir tvarko višagalys Dievas? Pirmiausia, žmogaus negalima per- auklėti per dešimtis ar šimtą metų. Senojo tikėjimo li- kučiai, legendos ir padavimai, papročiai ir įsivaizdavimai buvo gyvi pirmųjų krikščionių sąmonėje ir jausmuose. Ir jie negalėjo nusikratyti tikėjimo piktomis dvasio- mis, velniais. Tikėjo į velnius eiliniai krikščionys, tikė- jo ir vadovai. Tačiau palikti velnius tokius, kokius seniau įsivaizduodavo stabmeldžiai, buvo negalima. Reikėjo juos “perdirbti,” pritaikinti naujo tikėjimo reikalavi- mams, “išaiškinti” jų kilmę.

Kadangi, pagal krikščionių mokymą, viską sutvėrė

Dievas, tai ir velnio tvėrėju turėjo būti tik jis vienas. Tiems “aiškinimams” pasitarnavo žydų sukurtas Senasis Testamentas. Jame Enocho knygoje sakoma, kad: “Kai žmonių vaikai padaugėjo, jiems gimė tomis dienomis graži ir maloni merginų. Ir angelai, dangaus vaikai jas pamatė, ir užsigėdė jų, ir sakė vienas kitam: eikim ir pasirinkim žmonas tarp žmonių dukterų, ir pagimdyki- me sau vaikų...” Ir iš tos angelų sąjungos su žmonių dukterimis gimė vaikai buvo velniai, demonai, vyriausio- jo velnio valdiniai. Matyti, Dievas pasmerkė tą nelygių butybų sąjungą ir jų vaikus padarė nelabaisiais, tinka- mais tik piktą daryti.

Bet tai buvo tik valdiniai, paprastai velniai, kurie be “vado” įsakymo nieko negalėjo daryti. O “vadas” arba vyriausias velnias buvęs Dievo sutvertas ir padarytas vy- riausiu ir išmintingiausiu tarp visų angelų (mat, “kiek- viena valdžia turi but nuo Dievo”), tik vėliau dėl nepa- klusnumo Dievui ir išdidumo buvęs paverstas velniu. Ta mintimi pasinaudojo bažnyčios tėvas Laktancijus. Jis aiškino, kad pradžioje Dievas pagimdė du sunus — Žodį ir Velnią, o kai pastarasis ėmė pavydėti vyresniajam bro- liui Žodžiui, tai Dievas jį pasmerkė. Bet prieš nupuoli- mą velnias buvo panašus į Dievą ir pripildytas Dievo tė- vo dorybėmis. O kodėl velnias nupuolė, kodėl toks auk- štas dangaus pareigunas tapo pasmerkta? Pagal baž- nyčios tėvą Tertulijoną, velnio nupuolimas nieko bendro neturi su pasmerkimu nuodėmingų angelų, santykiavu- sių su žmonių dukterimis. Šie buvo pasmerkti ir nutrem- ti į tamsybes dėl ištvirkavimo. O velnias dar buvo dan- guje, nes jis dar buvo geras, išmintingas iki to laiko, kada pradėjo pavydėti Adomui jo laimės ir prikalbino Jėvą valgyti uždraustą vaisių. Tos pat nuomonės laikėsi ir šv. Ciprijonas. Bet vėliau bažnyčios tėvai tas nuomones pa- neigė ir paskelbė, kad velnias nusikaltimą padaręs dėl savo išdidumo, ne dėl pavydo Adomui. Jis norėjęs susi- lyginti su Dievu, net jį pralenkti. Sv. Augustinas tą teo- riją pripažino gera, ir bažnyčia ją priėmė kaip dogmą. Nuo IV šimtmečio vidurio jau buvo pripažinta, kad pir- masis nusidėjo velnias, buvęs vyriausias angelas, o pa- kui ir kiti angelai pasekė jo pavydziaus. Velnias buvęs jį nupuolimo kaltininku.

Taip pirmovinio žmogaus vaizduotės sukurtą ir vėliau stabmeldžių iškultuotą velnią ir visas piktas dvasias parėmė krikščionybė, tik savotiškai aiškindama jų kilmę ir pavidalą. Ji negalėjo išrasti iš žmonių vaizduotės vel- nio, todėl perdi- bo jį pagal savo skonį. Scholastų laikais jau buvo nustatytas apytikris demonų skaičius, bet nuo XII amžiaus katalikų bažnyčia pripažino, jog velniai ne- turi kuno, bet yra dvasinės butybės. Taip aiškinti buvo patogiau, nes niekas negali pareikalauti, kad jam kuni- gas parodytų velnią.

Senajam Testamente buvo aiškinama, kad velniai gy- vena po žeme, tamsybėse, iš kur vėliau jie bus nutremti į ugnį. Krikščionių bažnyčios tėvai ilgai ginčijosi dėl vel- nių buveinės. Vieni sakė, kad velniai gyvena ore, kiti tvirtino, kad jie požemiuose, tretie sakė, velniai gyvena žemėje — miškuose, olose, vandenyse ir panašiai. Tik šv. Tomas Akvinietis “galutinai nustatė,” kad viena dalis velnių gyvena ore, o kita pragare, kur jie turi kankinti nusidėjėlius ir patys kentėti. Tas “nustatymas” katalikų bažnyčios buvo priimtas kaip “amžina teisybė” ir jam liepiama tikėti, nors jam paremti nėra jokių faktų.

(Pabaiga sekanciam numerį.)

LIAUDIES PADAVIMAI APIE KUPIŠKIO PILIAKALNĮ.

Apie Kupiškį yra supiltas kalnas, kartais vadinamas Piliakalniu. Apie tą kalną apylinkės žmonės pasakoja visokių pasakų. Viena jų y- ra tokia:

Seniai, seniai, kada Ku- piškio nebuvo da nei bažny- čios, nei šnipų, žmonės gy- veno ramybėje ir buvo lai- mingi. Aplink Kupiškį tada tik užė didelės žalios gir- ios, kuriose buvo pilna uo- gų, grybų ir čiulbėjo visokie paukščiai. Tik girių protar- piais lietuviai ardavė ir sė- davo laukus. Tada gyveno du broliai milžinai ir taip bu- vo vienas antrą įsimylėjęs, jog visur eidavo dviese.

Keliauja du broliai milži- nu, linksmi šnekučiuoda- mi, o nuo jų kalbos skardas per girias griausmais dun- da.

Pamatys žmogų jaučių jungu ariant, paims jį su jautiais ir su visu arklų, iš- dės pirštines nykštini, iš- ėmęs gražiai pastatys vėl baran ir eina juokdamies.

Kur jiedu vaikščinėjo, ką jiedu darė, ką kalbėjo, nie- kas nieko nepasako; ką gi ir pasakys, kad jų negalima buvo nei akim apžiūrėti, nei ausim suklausyti: per di- džią, per skardų, per baisų, per klauku.

Žmonės jų tačiau nebijo- jo, nes jie buvo saviškiai. Milžinus išvydę nesidžiau- gė, bet ir nesiskundė, dar- drasiau dirbo darbą, nes

jautė tai geriau busiant.

Ateis, budavo, per tam- sias girias nūvargė ir susisė- da šalimais: vienas ant Pi- liakalnio, o antras ant Pa- keturių kalno; tarp jų La- venis teka, o jiedu žiuri Pa- juodupio Duburan ir vaiši- nas pasiduodami tabokos šniaukštą.

Ramiai gyveno milžinai, ramiai gyveno ir žmonės; visur buvo ramu, laukai de- rėjo, aruodų nepagrandy- davo.

Bet syki vyresnysis milži- nas brolis susirgęs ir pasi- miręs.

Jauneika verkdamas iš- kasęs gale kalno tarp Varl- ežerio ir Žvirblialio duob- bę, padėjęs ten brolio kuną ir riešukuom gražiai apipy- lęs jį žemėmis.

Taip ir pasidaręs Pilia- kalnis su pyliu, kaip vai- niku, aplink: Kupiškio pu- sėn buta galvos: čia aukš- tesnis kalnas, jo kakta; Pa- juodupio pusėn kojos: čia žemiau.

Iš krintančių Jauneikos milžino ašarų čia atsivėrė daugybė šaltinių ir versmių.

Palaidojęs savo broli, jaunasis milžinas išėjęs į di- džiuosius miškus ir ten te- besas, sako senų seneliai. Ten jis tebesas juntamas, kad ir nematomas.

Su juo nebaisų, neilgu; lyg kas dusauja, lyg kas gi- liai atsidusta; lyg kas dulsiai ir skardžiai sukalba,

kad net visoje girioje gir- diši.

Taip, jis ten tebėra, tebe- gyvas ir vėl ateis į savo Pi- liakalnį Kupiškėje, kai už- eis Lietuvai vargo dienos ir reiks Lietuvos artojams pa- dėti...

SOVIETŲ TURIZMAS.

Šią vasarą į keliones ir ekskursijas po Sovietų Są- jungą buvo pasirošę apie 4,000,000 darbininkų, tar- nautojų ir kolchozninkų. Daugiau negu 200,000 turis- tų įvykdys savo tolimas ke- liones nemokamai. Šią gali- mybę jiems teikia profes- nės organizacijos.

Kiekvieno turistų patogū- mams, net tolimiausiuose Sovietų šalies užkampiuose, yra taip vadinami Turistų namai. Tokiuose namuose turistai gauna visa, kas rei- kalinga kelionei: palapinių, maisto atsargą, įrankius, su- siektus priemones, kvalifi- kuotus palydovus ir tt.

Šiais metais darbininkai ir tarnautojai Maskvos fab- riko “Šariko podšipnik” or- ganizavo keliatą turizmo grupių. Viena tokių grupių įvykdys pravažiavimą dvi- raciais Juodosios jūros pa- krantėmis, puikui plentū, nusodytū ciprais. Antrą fa- brikio darbininkų grupę iš- vyks Gruzių karo viešė- liu prie didingų Kaukazo kalnų papėdžių; trečioji grupė išplauks į kelionę Uralo upėmis.

Kuznecko baseino ang- liakasių grupė įvykdys ke-

lionę į Vakarų Sibiro dalį — į Altajų, praeidami Kalnų Šoriją — Sovietų aukso pra- monės centrą. Kelionė vyks pėsčiomis, joiant, plaukiant valtėmis ir sieliais.

Įkopti į Elbruso viršukal- nę pasiryžė ir Saratovo stu- dentai bei mokytojai.

1939 m. suorganizuoti nauji ekskursijų maršrutai ir sudaryti nauji turizmo namai. Elbruso viršukalnio kaimynystėje, 4,200 metrų aukštumoje, pastatytas puik- sus turistų namas, pavadin- tas “Viesbučiu viršum de- besų.” 10 naujų turizmo na- mų atidaroma Maskvos, Le- ningrado, Gorkio ir Dnie- propetrovsko apylinkėse.

Sovietų vyriausybė labai daug padeda turizmo plė- rai. 1938 m. turistų poilsio organizavimui ir keliautojų aptarnavimui reikalams val- stybė išleido 50 milijonų rub- lių.

STUDENTAS NUTEIS- TAS MIRT.

Arizonos valstijoje teis- mas nuteisė mirti Robertą Burgunderį, 22 metų am- žiaus kolegijos studentą. Jis apkaltintas tuo, kad norė- damas pasipinigauti išvilio- jo į dykumą automobilį pardavėją ir tenai jį nužė- dė. Jo tėvai buvo persisky- rė, bet dabar abudu atėjo prašyti, kad teismas jo pasi- galėtų. Jie sako, kad jis esąs nenormalaus proto, tu- rintis pinigais lošimo maniją. Bet teismas neatsižvelgė į tai.

CLEVELANDO ir APIELINKĖS ŽINIOS

Kaip veikia Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjunga.

Mes daug kalbame ir rašome apie Clevelando Lietuvių Kultūrinį darželį, apie Darželio Lygą, per kurią yra varomas visas darbas. Žinoma, kad be organizacijos nebūtų buvę galima tokie dideli darbai atlikti. Nors pavienių asmenų būtų buvę ir geriausi norai, geriausi sumanymai, bet organizuotas darbas visuomet yra našesnis ir galingesnis. Taigi, ir Darželis buvo įkurtas vien tik organizuotu darbu, o ne kurio atskiros asmens norais. Tokie asmenys daugiau giriąsi, negu dirba.

Kadangi Darželio Sąjunga jau gyvuoja daugiau kaip 10 metų, tai yra buvę joje ir pasikeitimai, kaip valdyboje taip ir narių tarpe. Jos narius sudaro draugijų išrinkti atstovai. O palaikymui savo atstovų Sąjungoje kožna draugija užmoka po dolerį į Darželio fondą nuo kožno atstovo. Tokiu būdu kožna draugija jaučiasi, kad ji turi pasiūlyti šioji tokia atsakomybę atlikti tam tikras pareigas.

Šimet sąjungos valdyba susideda iš šių asmenų: pirm., adv. P. Chesnulis; vice-pirmininkai, Dr. A. Thomas-Tamšaitis ir Adelfė Miliauskaitė; raštininkas, Jurgis Venclovas; finansų raštininkas, M. Misčikienė; išdėtininkas, V. Šukienė; išdėtininkas, Ona Baltrušaitienė; ir Katrina Miliauskienė; korespondentai, Paulė Glugodienė ir Juozas Sadauskas.

Nuo draugijų yra išrinkti į sąjungą šie atstovai ir atstovės:

Nuo Moterų sąjungos 26 kuopos, V. Šukienė ir K. Pavilonienė; nuo Moterų sąjungos 36 kuopos, V. Katkauskienė ir J. Salasevičienė; nuo Amžinojo Rožančiaus Draugijos, K. Vitonienė; nuo Aušros Vartų Moterų Draugijos, A. Miliauskaitė ir M. Geldikienė; nuo Labdarės Moterų Draugijos, K. Magilienė ir Pr. Vaidiūnienė; nuo Moterų Ratelio, M. Misčikienė ir O. Pangonienė; nuo Moterų Klubo, O. Mihelich ir E. Pekaiciūtė; nuo LRKSA 8 kuopos, K. Miliauskienė ir F. Šaukevičius; nuo LRKSA 50 kuopos, P. Selickas ir O. Skodienė; nuo LRKSA 142 kuopos, P. Glugodienė ir J. Venclovas; nuo SLA 14 kuopos, O. Baltrušaitienė ir Dr. Thomas-Tamšaitis; nuo SLA 136 kuopos, J. Jarus; nuo Kultūros Jaunimo Draugijos, St. Ivinkaitė; nuo Pr. Janulevičiaus; nuo Dr. V. Kudirkos Draugijos, J. Brazauskas ir J. Misčikienė; nuo "Dirvos," K. S.

Karpis; nuo Liet. Universiteto Klubo, P. Komaras ir J. Debesis; nuo Clevelando Lietuvių Sporto Klubo, P. Miliauskas ir Al. Višniauskas; nuo Am. Liet. Kongreso, M. Mažanskas; nuo "Lietuvių Žinių," adv. P. Chesnulis.

Be šių draugijų atstovų, priklauso visa eilė pavienių asmenų, kurie yra Sąjungos nariais ir rėmėjais. Aš čia suminėju tik draugijų atstovus; išvardint visus pavienių užimtų per daug vietos. Tačiau galima pasidžiaugti, kad ir pavieniai yra daug prisidėję aukomis ir parėmę visus darželio reikalus. Jeigu visi Clevelando lietuviai nebūtų savo aukomis ir darbu prisidėję, tai minėtų draugijų atstovai vargiai būtų galėję ką nors nuveikti. Už Darželio įrengimą kreditas priklauso visiems Clevelando lietuviams. O taip pat ir kitoms kolonijoms, kurios yra prisitūstusios aukų tam tikslui.

Yra taipgi sąjunga, kuriai priklauso visų tautų darželių sąjungos. Jos susirinkimai yra laikomi tankiausia miesto rotužė. Šioji lyga svarsto abelnei visų darželių reikalus, o reikalui esant kreipiasi į miesto valdybą.

Lietuvių skyrių lygoje atstovauja adv. P. Chesnulis, Paulė Glugodienė ir K. Miliauskienė.

Tai taip tvarkosi Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjunga.

Svečiai lankosi į Darželį.

Vasaros metu Clevelandą aplanko daugelis lietuvių iš kitų kolonijų, ir nei vienas nenori praleisti progos aplankyti Lietuvių Kultūrinio Darželio. Tai yra vieta, kur galima ir netikėtai svečių susitikti.

Liepos 30 dieną buvo formalaus visų tautų darželių atidarymas. Taigi teko ir man ten nuvykti ir pamatyti, kaip visos tautos parados bulvaru. Ir štai, bežiūrint ir besikalbant su kaimynais, prieina prie manęs broliai Kudziai iš Detroito. Sako, ir mes atvažiavom jus iš kilmės pamatyti. A. J. Kudzius išsitraukė penkinę ir sako: "Jarai, tu perduok tą penkinę nuo manęs į Darželio Sąjungos išdą, kad pagelbėtų baigti skolos atmokėti." Sako, aš daug darželio žolės jau numindžiau, tai nors kiek noriu atsilyginti.

Darželio Sąjunga labai p. Kudziui dėkuoja už tai. A. J. Kudzius yra Detroito biznierių, užlaiko taverne po numeriu 8124 Fuller, ir yra "Naujienu" ir "Keleivio" geras rėmėjas. Gi jo brolis p. Juozas Ku-

dzius yra vietos lietuvių veikėjas ir visų mylimas žmogus. Jis taipgi yra senas "Naujienu" ir "Keleivio" skaitytojas, remia demokratiją ir myli pažangią spaudą. Ponai Kudziai lankėsi su savo šeimynomis, ir buvo malonu su jais susipažinti. Juozą Kudzių teko pirmu kartu pasitikti.

Ivairenybės.

Pas vietos veikėją Stasį Čerauką lankėsi jo sesutė, p-nia Strepeikienė iš Athol, Mass. Pralėdo čia kelias dienas.

Kun. Andziulaitis jau užėmė klebono vietą naujojo parapijoje. Iki šiol jis buvo vikaru svetimauciu bažnyčioje Akrone. Klebonas kun. Karužiškis jau apledo savo vietą, bet dar ne paaiškėjo kur jis apsigyvens. Nežinia, kodėl laikoma slaptu.

Rugpiučio 6 dieną buvo "Vilnės" piknikas Machutos darže, prie Green Road. Kalbėjo jos redaktorius L. Pruseika iš Chicagos.

Šv. Jurgio parapijos antiras piknikas įvyks 20 rugpiučio dieną.

Visų tautų darželių atidaryme lietuvių blogai pasirodė. Butų buvę geriau, jeigu būtų visai nedalyvavę. Plačiau apie tai parasyti kitame numery.

Liet. Kultūrinio Darželio laistymo sistema jau įrengta. Dabar jau galima visą darželį vienu sykiu palaisyti. Už tai didelė padėka priklauso Dr. J. T. Vitkui, kuris savo kaštu tai padarė, o tai nemažai kaštavo. Daktaras Vitkus ir pirmiau jau yra nemažai aukavęs darželio reikalams.

Ateinantį rudenį jau bus majoro rinkimai. Kiek dabar matosi, tai kandidatų bus visa eilė. Ir visi turi gražų priežadą. Visi žada duoti darbų, pinigų, ir kas tik jiems ant liežuvių užsina. Ir reikia stebėtis, kaip liežuvis jiems nesutinsta taip daug meluojant!

AMERIKOS ADMIROLAS AZIJOJE.

Nekurie vietos veikėjai ir dviejų susivienijimų nariai pradėjo svarstyti, ar nebūtų naudingiau sąjungos SLA ir LDS į vieną susivienijimą?

Jonas Jarus.

MOOSEHEAD EŽERAS NUSKENDO ORLAIVIS.

Moosehead ežeras, Maine'o valstijoje, pereitą nedidelį įvykio nelaimę. Kildamas iš ežero didelis vandeninis lėktuvas su 6 žmonėmis atsimušė į bują ar akmenį ir sudužo. Nelaimės vietos tuojau suplaukė iš aplinkinių motoriniai laivai ir visus žmones išgelbėjo, o sudužęs orlaivis nuskendo.

PERKUNAS UŽMUŠE 10 ŽMONIŲ IR SUDEGINO 60 TROBESIŲ.

Šimet pavasarį, ypač birželio mėnesio pabaigoje ir liepos pradžioje per Lietuvą pralėdo kelios labai nuostolingos audros. Nuo pavasario pradžios iki dabar perkunas sudegino apie 60 trobesių ir mirtinai nutrenkė apie 10 žmonių. Be ne daugiausia žmonių aukų buvo Trakų, Alytaus, Tauragės ir Šiaulių apskrityse. —Elta.

SIENINIAI KALENDORIAI

1940 METAMS.

Užlaikau daug visokių rusių ir visokią kainą Sienujų Kalendarium. Būtinai padarome su jų apgarsinimais ir pigiai. Kurie norėtų paravinėti pavieniais arba norint agentauti, geros išlyros. Turime ir Darius-Greino Kalendarium su jų agentu. Prisijungiant ir namus kas reikalauja. Viena 25c.—5 už \$1.

Z. GLEVICIUS
73 Hartford Ave.,
NEW BRITAIN, CONN.

MARIAMPOLĖJE UŽDRAUDĖ DARBININKAMS STATYTI NAMELIUS.

Prasidėjus butų krizei Mariampolėje, kai kurie darbininkai už savo menkas sutaupas įsigijo po sklypelį žemės anapus Šešupės, prie vyrų mokyklų, ir ant jos pradėjo statyti sau namelius. Ta žemė jau yra už miesto ribų, darbininkai ten buvo neuvaržyti jokiais ypatingais statybai leidimais ir statė sau lušnelius, kuriuos jiems buvo pigios, todėl per trumpą laiką ant Šešupės išaugo nedidelis ir netvarkingas darbininkų kvartalas, mariampoliečių pravadžiuojamas "Jeruzolimiu." Tas kvartalas pastebimai didėjo ir augo, kol ten vedama statyba nesusidomėjo apskrities savivaldybė, kuri nesenai jau uždraudė tame kvartale bet kokią statybą be savivaldybės žinios ir leidimo.

Paskutiniu laiku butų krizė Mariampolėje nepaprastai aštrėja, ir tarsi labai jūta darbininkų šeimos. To pasėkoj darbininkai privertę įsikoti kokios išėties ir jau išėjį surandą: trys—keturios šeimos susiranda miesto pakrašty didesnį butą už 25—30 litų ir jį išnuomuoja, o nuoma moka kiekviena šeima atskirai.

VOKIETIJOS METALAS PAKIETIAMAS STIKLU.

Dabar visos Vokietijos prekių įpakavimo priemonės, kaip dėžės, pirmia iš skardos, vito į stiklo dirbinius. Batų tepalo dėžutės pirmiau buvo skardinės, o dabar jau stiklinės. Visi skardos dirbiniai yra pabrangę 50 nuoš, o cinko jau beveik visiškai negalima gauti. Mat, metalas reikalingas karo tikslams.

DĖL ŠUNIES NETEKO GYVYBES.

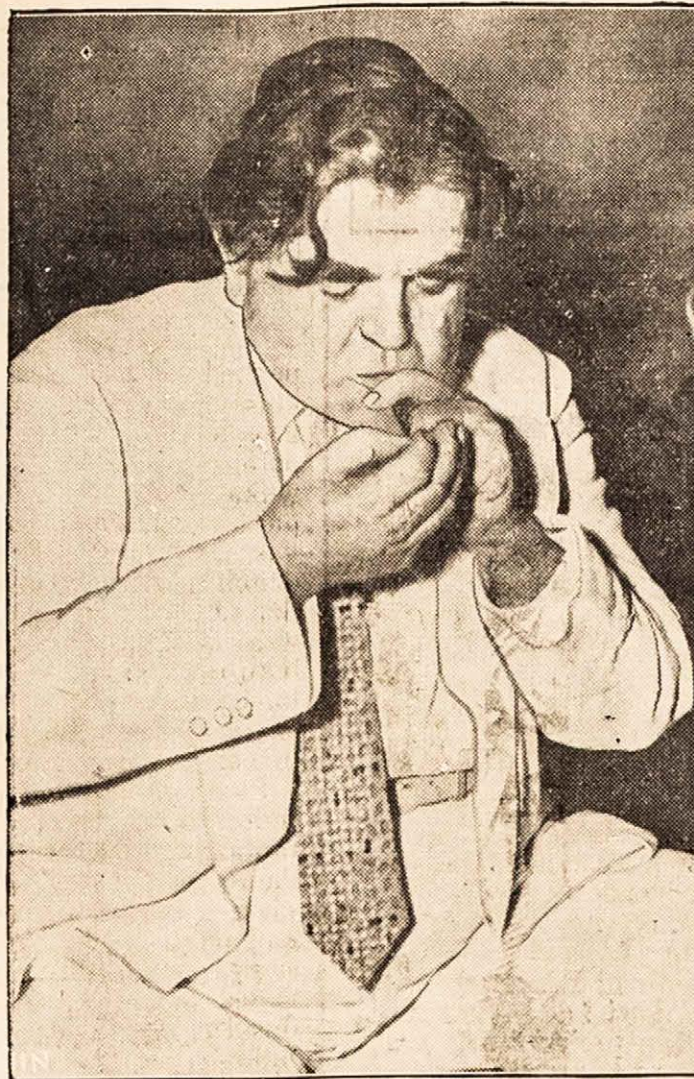
Worcester, Mass. — Šio miesto gyventojas, Paul Cousins, išsiirė su canoe ant ežero ir pasiėmė su savim šunį. Šuo apvertė canoe ir Cousins prigirė.

AMERIKOS ADMIROLAS AZIJOJE.

Admirolas Harry E. Yarnell, kurio atvaizdas yra čia parodytas, dabar vadovauja šios šalies laivyną tarp Japonijos ir Kinijos.

Lewis Išdirbo Vice-Prezidentą.

Svarstant Kongreso komisijoj algų ir valandų įstatymo pakeitimą, buvo pakviestas savo nuomonę pasakyti John Lewis, CIO vadas. Per tuos debatus Lewis pareiškė, kad Jungtinių Valstijų vice-prezidentas Garneris yra "kožirnikas, degtingeris, darbininkų kandžiotojas, nelabas senis." Ir Garneris neturėjo ką ant to atsakyti. Lewis čia parodytas užsivirkant cigarą per tuos debatus.

SPROGIMAS ISPANIJOS SUNAIKINO MIESTELI.

Atėję iš Europos laikraščiai praneša, kad 10 liepos Ispanijoje buvęs baisus sprogimas, kuris beveik visiškai nušlavęs nuo žemės veido Penaranda de Brankamontės miestelį. Iš 1,456 buvusių tenai trobesių, 1,090 buvo sugriauta.

Po sproginio kilo gaisras ir liepsnos sunaikino apie 100 namų ir didelius fabrikus. Pribuvę iš kitų miestelių gaisrininkai nedaug tegalėjo pagelbėti, nes vandens pritruko.

Sprogimas įvyko fašistų amunicijos sandėlyje. Kaip rodos, tenai buvo sukrauta italų sprogstamoji medžiaga.

Sprogimas buvo toks smarkus, kad jis buvo girdėti net Salamankoj ir Aviljoj, taigi, maždaug už 40 kilometrų. Teatras, kazino rūmai, vienuolynas, kareivinės ir elektros centrinė buvo visai sugriauta. Šv. Miguelio bažnyčios, esančios už kilometrą nuo sproginio vietos, durys buvo nušlėtos ir toli nušviestos. Visi bažnyčios altoriai sugriuvo.

Sprogimas užmušė 45 žmones ant vietos, o apie 35 mirtinai sužeidė. Kai ši žinia buvo rašoma, tai apie 50 žmonių da nebuvo surasta. Per sproginą buvusi nutraukta geležinkelio linija tarp Salamankos ir Madrido, bet vėliau buvo sutaisyta.

Petronėlė Lamsargienė

Užlaikau visokias LIETUVISKAS GYDUOLES nuo visokių ligų. Kurie turite kokius nesveikumus, kreipkitės pas mane: duosiu gerą patarimą ir busit patenkinti. (37)

PET. LAMSARGIENĖ
1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

PARSIDUODA FARMA

16 akterių farma gėra žemę, arti gero kelio, gera vieta auginti daržovėms ir gyvulių ūkiui, nauja 8 kambarių stuba visi įrengimai. Parduodu pigiai. I. Epstein (1)
Salem st., No. Wilmington, Mass.

VIREJA

Knyga apie valgių gaminimą. Knygoje randasi 340 receptų, 224 puslapiai. Moksliniai aiškinama maisto rūšis, kiek kuri iš valgomų daiktų turi vitaminų, kaip sutaisyti maistą, kad jis nevien tik būtų skanus, bet turėtų balansuotą vitaminų kokybę.

Knyga sutaisė K. Petrikienė, išleido A. L. D. L. D. Moterų Skyrius. Kaina \$1.00.

Reikalaukite: "KELEIVIS",
253 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

PAJIEŠKOJIMAI

Ona Vasiliauskienė, pajieškau brolio Francisiaus Termino, paeina nuo Kursenų valstijos, Pakeptinių kaimo. 24 metai gyvena Bostone. Kas žino jo adresą prašau pranešti, mums dėkinga. Arba pats lai atsiskaita. (2)

Kaustantinas Vasiliauskas
Box 341, Duquesne, Pa.

APSIVEDIMAI.

Pajieškau gyvenimui draugo, gero ir teisingo pusmizio žmogaus. Turu farmukę, 60 akterių, gyvenimo lengvai galima pasidaryti. Pajieškaujama, kai atsilykty mėsionis, kuris turi kokią nuosavybę. Kuriam reikalinga žemė moteris ir kuris apsimity mylet ir būtų tėvu dviejų mažų sūnelių, atsiliepti. C. Z. (2)
Box 142, Scottville, Mich.

Paieškau rimto gyvenimui draugo, vaikiną arba našlį be šeimynos, nuo 31 iki 39 metų amžiaus. Geistina, kad būtų pasiturintis ir turėtų gerą pastovų darbą. Aš esu mergina, nebūgali atrodau ir pasiturinti. Norėčiau, kad mums būtų laisvą prisistatyti atvaizdą, kurį ant pareikalavimo sugrąžintu. Jums laisvą atakymą duosiu kožnam. Adresuokite: M. J. P. O. Box 17, South Boston, Mass.

Detroit, Mich.

Grazioji vietoj, didelis rūmams duodamas senyvi materialai veltui gyvent. Turi but teisinga. Man vienai labai nuobodu gyventi. Atsisaukite iš aplinkinės. (2)

Mrs. Monika Virbickienė
18930 Marx ave., Detroit, Mich.

FOR
HIGHEST
QUALITY

REIKALAUKITE TIK

Blue Ribbon Malto ir jį tikrai gausite pilnus 3 svarus geriausios rusies malto. Todėl milijonai malto vartotojų sako — "Duok man gero seno Blue Ribbon Malto."

DYKAI!

Suvis dykai darsizinosite savo atidų ir kokią laimę turėsite gyvenime, jeigu parasykite tokius ir didesnius kelias stampas dėl persiuntimo. Adresuokite: (4)
PRACTICAL SALES COMPANY
1219 N. Bell Ave., Desk. K., CHICAGO, ILL.

PANAIKINKIT

PLEISKANAS ir

Sustiprinkit

PLAUKUS

Vartokite Alexander's Castile Olive Oil Shampoo ir Stiprinantį Toniką. Prisiųskite 25 centus, o mes prisiųsiame 2 Sampla. ALEXANDER'S CO.
412 W. BROADWAY, NEW YORK, N.Y.

SVARBUS ATSTIKIMAI IYKSTA KASDIEN

TODĖL ŠIANDIEN "NAUJIENAS" REIKIA TURETI KASDIEN

Amerikos lietuviai turi tik vieną dienraštį, iš kurio viską patiria KASDIEN, tai didžiausią ir seniausią dienraštį "NAUJIENAS."

Negyvenkite nežinojime, patirkite viską, kas dedasi plačiam pasauly, KASDIEN skaitydami "NAUJIENAS."

Už Chicagos "NAUJIENOS" metams kainuoja tik \$5.00. Metiniai prenumeratoriai dar gauna puikių dovanų. Vieną numerį pajūrejimui galite gauti VETUI.

"NAUJIENOS"

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

MOTERIMS PASISKAITYT

ŠI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENE.

PRIE MĖLYNŲ LINŲ.

Prie ausimo, trikotažo ir prie melynų linų laisvas vėjas plaukus dažo, meiliai glaudos prie kasų.

Ten prie staklių, prie mašinų, graudžiai ošiančių perdem, tavo laisvę surakino margaspalvėm gėlbėm.

Marios vargo tenai užia, verkia plieno mašina, o tau luposė, mergužė, revoliucinė daina.

Prie ausimo, trikotažo ir prie melynų linų daugel vargo, daugel bado, daugel skambančių dainų.

"Mintis." Stasys Blinda.

VIESAS PADĖKOS ZODIS.

Lietuvių Moterų Naujosios Anglijos Sąjios Komitetas yra prisijungęs mums padėkos žodį visiems, kurie dalyvavo to Sąjios piknike 3 liepos, Montelloje. Bet neturėdami vietos visą komiteto raštą patalpinti, prašėm, kad komitetas labai dėkoti visoms dainininkių grupėms ir dainų kontesto sprendėjoms; paskui visoms moterims, kurios buvo atvežusios savo rankdarbių parodai ir plaukų dailintojų susivienijimui už paaukotą taure.

Pikniko rengėjos apgailestauja, kad dėl lietaus negalima buvo rankdarbių išstatyti atviram ore ir dėl to paroda buvo suvaržyta.

Ačiūojama taip pat visom montellietėms ir montelliečiams, kurie padėjo piknike dirbti. Vienu žodžiu, dėkoti visiems ir visoms.

MOTERYS ISSMALAVO MERGINA.

Calgary mieste, Kanadoj, D-ro Allen žmona ir duklė nakties laiku įsiveržė į p-lės Alicės Knowles kambarį, ištepė ją stogu smala, paskui iškratė ant jos plunksnas iš paduškos ir pabėgo. Tai buvo kerštas užtai, kad ši mergina su D-ru Allenu draugavo.

NORI \$125,000 UZ SIRDĮ.

Čia parodyta Hollywoodo aktorė Bettie Butler, kuri šiomis dienomis užvedė prieš filmų direktorių Al. Rogell'į bylą, reikalaujama iš jo \$125,000 "už savo širdį." Ji atidavusi tą širdį jam, o jis dabar jos jau nebe nori. Jau vėliau tylėtu, kad buvo tokia žiopa.

NAMŲ DAKTERAS.

Pasirūpė daktaras A. J. Karalius. Ši nauja knyga užpildyta vien receptais, aiškiai nurodymais kokių vaistų dėl kokios ligos naudoti. Verta šią knygą įsigyti visiems, nes Namų Daktaras yra viena iš reikalingiausių knygų kiekvienam lietuviui. Įsigykite tuoj. Didelė knyga, druski apdarais, apie 300 puslapių. Kaina \$2.50

KAIP PASIGAMINTI GERŲ VALGIŲ.

Bendras paaiškinimas.

Valgių gaminimas turi labai didelės svarbos, nes nuo to priklauso šeimos sveikata ir geras upas. Nėra reikalo, kad valgiai būtų brangūs, svarbu tik, kad jie būtų gardžiai pagaminti, kad jie būtų maistingi ir lengvai virškinami. Maistingumo ir sveikatingumo žvilgsniais, jautiena mėsa nuo šonkaulių ar nuo krutinės yra taip pat gera, kaip ir brangiausias šiekas. Šiekas yra brangus ne dėlto, kad jo vertė būtų aukštesnė, bet dėl to, kad gyvuly steiko nedaug yra, o amerikoniškai jo labai reikalauja. Todėl geriau pirkti pigesnę mėsą, kuri gerai sutaisyta bus daug geresnė ir sveikesnė, negu brangus šiekas.

Išmintinga šeiminiškė visuomet žiūri, kad išleisti kuo mažiau pinigų ir tuo pačiu laiku nusipirkti gerų daiktų. Amerikoje valgomųjų daiktų kainos nuolat keičiasi. Viena sykį buna pigūs kiaušiniai, kita sykį žuvis ir taip toliau. Todėl išmintinga moteris ir perka tuos daiktus, kurie daugiau atpigę.

Tą patį reikia pasakyti ir apie sezoninius daiktus. Vasaros metu daržovės buna labai pigios, o žiemą brangios ir daug prastesnės. Todėl vasarą reikia daržovių valgyti kuo daugiausia.

Kaip atšildyti šaltą mėsą.

Turint šaltos mėsos ir norint ją atšildyti, galima iš jos padaryti keliatą skirtingų valgių.

Vienas budas yra toks: atpiauna aštrių peiliu keliatą plokštelę mėsos, įdeda skauradon keliatą laisvų salierų, šaukštą sunkos nuo to paties kepsnio, truputį vandens, uždengia ir lėtai šutina. Kaip salierai pasidaro minkšti, įdeda mėsą ir pašutina, kad ji sušiltų. Tuo pačiu laiku išverda keliatą bulvių, sutrina jas, įdeda truputį druskos, truputį sviesto ir įpila pieno tiek, kad košė pasidarytų apyskystė. Tuomet ją smarkiai išplaka. Nuo to ji pasidaro balta kaip sniegas ir labai gardi valgyti. Atšildytą mėsą sudeda į torielką, prideda iš šono bulvinės košės, užpila ant viršaus sunkos, kurioj mėsa šilo, ir paduoda stalan.

Antras budas: nugramdo šaltą mėsą nuo kaulų, sumala ją, prideda porą smulkiai supiaustytų svogūnų, porą žalių pipirų supiaustų, sumala porą griežinėlių bekonos, suminko viską, padaro nedidelius blynelius ir spigina karštuose taukuose, pakol parusta. Prie to prideda bulvinės košės ir valgo su kečupu.

Trečias budas: nugramdo ir sumala šaltą mėsą kaip aukščiau pasakytą: išverda pusę puoduko ryžių, sukupoja 1 žalia pipirą, 2 svogūnų, sumala keliatą griežinėlių bekonos, deda porą šaukštų kečupo, sumaišo viską ir padaro pajų.

Tesla šitam pajui daroma kaip ir visiems pajams. Paskui perskiria į dvi dalis ir iškočioja du blynus. Jie turi būti didesni už skauradą. Vieną tų blynų tada įdeda skauradon, taip kad jis uždengtų visą skauradon dugną ir kraštus iki pat viršaus. Paskui skauradą su tuo blynu įkiša į kartą pečių ir pakalina apie 15 minučių. Tuomet į tą blyną sudeda mėsos mišinį, uždengia likusiu blynu, apspaudžia kraštus ir kepina apie valandą lai-

ko. Toks valgis geriausia tinka vakarienei.

Pikelis iš žalių tomėčių.

Ima peką žalių tomėčių ir puoduką druskos. Tomėtes supiausto, apibarsto jas ta druska ir palieka per naktį. Ant rytojaus nusunkia. Prideda 6 raudonų pipirus ir šešis vidutiniškus svogūnus, kuriuos taip pat supiausto. Užpila atmiežtu astu ir virina, pakol pasidaro minkšti. Kai ataušta, sudeda į molinius puodus arba stiklus.

Tada ima dar: 3 puodukus acto, 1 puoduką rudą cukrų ir 3 šaukštus maišytų "spausių." Pavirina viską kruvoj ir užpila ant sudėtų puoduose tomėčių. Stiklus ar puodus reikia gerai uždaryti. Tas tomėtes paskui valgo su mėsa kaip prieskonį.

Agurkai pikliuoti su kraupais.

Geriausis budas agurkams pikliuoti yra toks: agurkus parenka maždaug vienodo didumo, geriausia nedidelius, nuplaukia juos, duoda nudžiūt ir supakuoja į kvortinius stiklus. Į kožną stiklą deda kelias šakeles krapų, keliatą čielų pipirų, lapelių ir keliatą grūdelių muštardos. Paskui padaro šitokį sarmą: 6 kvortos vandens, 1 puodukas druskos ir puskvortė balto acto. Visą užvirina ir užpila ant agurkų. Tada stiklus gerai uždaro. Taip užtaisyti agurkai turi išlaikyti metus ir daugiau.

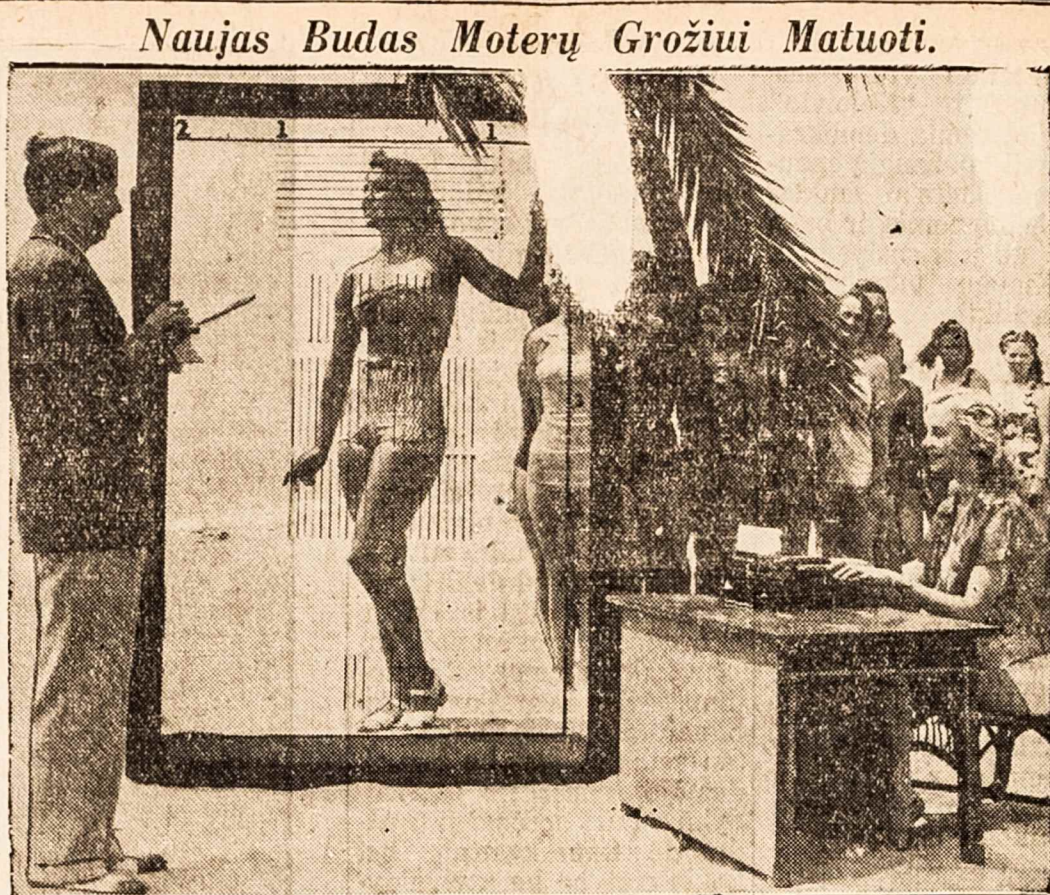
Pikelis iš burokų ir kopūstų.

Sukupoja 4 puodukus išvirtų burokų ir supiausto 4 puodukus kopūstų; prideda 2 puodukų cukraus, 2 puodukų acto, 1 šaukštą druskos, šaukštuką salierų sėklų, 1 šaukštuką muštardos sėklų ir 1 puoduką tarkuotų krienu. Visą sumaišo ir smarkiai pavirina 15 minučių. Sudeda į stiklus ir tuojau gerai uždaro, kad oras neįsigautų. Stiklai turi būti pirmą sudėti į vandenį ir apie 20 minučių pavirinti.

RAUGINTI KOPUSTAI VEIKIA KAIP VAISTAS.

Yra valgių, kurie nors ir pigūs, bet maistingi ir sveiki. Bet bulvių, ankščių, daržovių ir vaisių sveikatai svarbus yra paprasti rauginti kopustai.

Jau seniau prof. Noorden'as tyrinėjo skrandžio ir žarnų ligų gydymą raugintais kopustais. Taip pat prof. Mečnikov'as (Paryžiuje), gyvenimo pailgini-

Moteries grožį sudaro netiek jos veidas, kiek jos figura. O figurai matuoti jau yra išrastas ir tam tikras aparatas. Jos šešėlis krinta ant tam tikro braižinio ir tas braižinys padaro, ar ji turi gražią figurą, ar ne. Šitame vaizdely yra matuojama gražuolė Marie Jaynes. Jos šešėlis matosi vidury rėmų. Ji pati stovi iš dešinės.

Naujas Budas Moterų Grožiui Matuoti.

mo žymus tyrinėtojas, raugintus kopustus laiko "prie-mone pailginti gyvenimą, puikiausia atsinaujinimo kuracija." Prof. Sauerbruch'as (Berlyne) ir dr. Gerson'as vertina raugintus kopustus maistingumo ir sveikatingumo atžvilgiais. Taip pat ir D-ras Kneipas buvo garbintojas šio, iki šiol mažai vertinamo, maisto.

Amerikoj atsirado raugintų kopūstų daug šalininkų. "Journal of Commerce" rašo: "Iškilo savotiška industrijos šaka: raugintų kopūstų industrija. Iki šiol rauginti kopustai buvo laikomi "nuskurusiu žmonių valgiu." Jų mediciniška vertė taip didelė, kad vargu kuris nors kitas valgis juos gali pavaduoti. Ypač raugintų kopūstų nevirinta sunka yra nepaprastai geras dietos valgis nusidirbusiems darbininkams ir sportininkams."

Rauginti kopustai turi daug vitaminų, o ypač vitamino C. Žiemos metu, kuomet visos daržovės bevysdamos ir bedžiudamos netenka daug vitaminų, rauginti kopustai ypač yra svarbus maistas.

Be to, rauginti kopustai turi savyje daug vertingų mineralinių druskų. Jie valo kraują ir sužadina medžiagų kaitą. Rauginti kopustai tinka ir džiova sergantiems. Nusilpusius, suliesėjusius džiovininkus rauginti kopustai atgaivina ir sustiprina organizmą.

Rauginti kopustai taip pat vertingas maistas cukraus liga sergantiems. Taip pat ir silpnų žarnų žmonėms rauginti kopustai tinkamas valgis. Todėl D-ras Kneipas žarnų ligomis sergantiems pataria valgyti raugintų kopūstų arba ryte ant tuščios gerti puodelį jų sunkos. Rauginti kopustai taip pat geri vaistai nuo kirmėlių.

Raugintų kopūstų sunka vartojama ir kaip išorinis vaistas. Turint akių ir ausų uždegimą arba įkandus ruodingiems vabzdžiams, Kneipas pataria dėti raugintų kopūstų sunkos kompresus.

Istorija Suvienujų Valstijų Siaurinės Amerikos nuo atsiradimo ir dar prieš atradimą Amerikos iki 1896 metų. Aprašo, kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia tada žmonės gyveno ir tt. Prie galo knygos telpa Suvienujų Valstijų Konstitucija. Chicago, Ill. 1896, pusl. 364. Gražuose audimo apdaruose \$2.25

KAIP TAPTI SUVIENUJŲ VALSTIJŲ PILIECIU? Aiskiai išpildyti pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbomis. Antra peržiūrėta ir pagerinta laida. Kaina 25c

EILES IR STRAIPSNIAI. Šioj knygoj telpa 23 gražios eilės, daugybė straipsnių, juokų, ir tt. Puikiai iliustruota, 95 pusl. 25c.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Visiems: Musų draugai skaitytojai dažnai prisitūcia iškarpų iš angliskų laikraščių ir moka už jas kaip už pirmos klasės siuntą. Jeigu tokių iškarpų buna daugiau kaip 1 uncija, tai siunčiamas turi lipyt pašto ženklelių už 6 centus. Tuo tarpu gi siunčiant tokias iškarpas antrąją klase, iki dviejų uncijų kaštuoja tik 1 centą. Laikraščiai arba jų iškarpos visuomet gali būti siunčiami antrąją klase, tik nereikia konvertuose juos užlipyt ir nereikia prie jų dėti ranka rašytų laiškų. Ranka rašyti raštai visuomet skaitosi pirmos klasės siunta, ir kas tik bus prie jų pridėta, viskas skaitysis pirmos klasės siunta.

J. M. Kazlauskui.—Ačiū už prisiųstas iškarpas, bet apie tą kruviną įvykį Clevelande mes jau buvom gavę žinių iš kitų šaltinių.

Tabakinui.—Korespondencija nebloga, prašom rašinėti iš Kanados dažniau.

K. M. S.—Pavardę keisti Jungtinių Valstijų įstatymai nedraudžia. Įdomi pietiškas popieras turit paduoti tą patį vardą ir pavardę, kokia legaliai įvažiuot į šią šalį, ir kartu nurodykit, kad dabar turit jau pasirinkti kitą pavardę ir norit ją legalizuoti. O jeigu tikrosios savo pavardės keisti nenorit, tai pasirinktos pavardės nereikia nei minėti.

APIE LUBINUS.

Tulas laikas atgal "Keleivis" buvo pakeltas klausimas apie lubinus. Taigi aš šituo reikalu duosiu paaiškinimą.

Lietuvoje lubinas yra plačiai vartojamas žaliajam mėsui, ypač lengvose, smėlėtosios dirvose. Tas augalas ir tinka tikrai smėlėtuose laukuose. Jį sėja pudyduose. Gegužės mėnesį išaria lauką ir pasėja lubiną. Jis išauga nuo 1½ iki 2 pėdų aukščio, o kaip kada pasiekia ir 3 pėdų. Išnoki jam neduoda, ir jau liepos mėnesio pabaigoj ar rugpjūčio pradžioj aparai. Aparatas lubinas atstoja mėsą. Po to jau sėja rugius ar kitus rudeningus pasėlius. O norint pasidaryt jo sėklų, palaukia kol jis išnoka, tada nuima, suveža ir iškulia. Sėklos auga nedidelėse ankštysėse ir panašios į pupeples.

Bijunas.

Red. Pastaba: Anglai lubiną vadina "lupine" ir "lubinus." Bet Amerikoj, kiek mums žinoma, jis vartojamas tik gėlių darželiuose, nes jis gražiai žydi.

NAUJIENOS IS KANADOS

ROLLAND, MANITOBA. Kiek fermeriai moka darbininkams.

Man teko dirbti pas fermerius į vakarus nuo Winnipeg. Javai čia gražūs, nes buvo gana lietaus. Netikėtai gaunu nuo pažįstamo fermerio pakvietimą važiuoti į Rollando apylinkę kviečių piau. Aš tenai esu dirbęs seniau. Taigi važiuoju į pakvietimą. Mano pažįstamas fermerys sako: "Žinai, Jonai, Rollando apylinkės fermeriai turėjo mitingą ir tarėsi, kiek mokėti darbininkams piutės metu. Už javų statymą nartata mokėti po \$2 į dieną, o už kulimą po \$2.50. Daugiau mokėti negalima, nes šįmet čia buvo prastas derlius, nebuvo lietaus. Akras duos nedaugiau kaip 25 bušelius kviečių."

Nors mokėstį darbininkams šįmet numusė, bet darbo valandų nesutrupino. Iš ryto keliamės 5 valandą, o kaip 7 jau prasideda darbas laukuose, ir dirbam iki 7 vakare. O prasidėjus kulimui, keltis reikės 4 valandą ir jau kaip 6 reikės stot į darbą, kuris tęsis iki 8 valandos vakaro. Taigi iš viso 14 valandų. Šeštadieniais reikia keltis viena valandą anksčiau, bet užtai 1 valandą anksčiau vakare paleidžia, nes šeštadienio vakarą važiuojam į miestelį pasižiūrėti.

Atvažiuodamas į Rollandą, buvau sustojęs Winnipege pas draugą K. Beniusį nusipirkti drabužių. Mat, jis turi didelę drapanų sąkrovą prie 332 Notre Dame ave. ir lietuviams parduoda pigiau negu kiti. Be to, jis yra labai malonus žmogus pasikalbėti ir aš pas jį vieną naktį pernakuojau. Rytojau dieną nuejau į Winnipegą samdos biurą pasižiūrėti, kiek čia fermeriai siulo darbininkams už darbą. Patyrisiam darbininkui, kuris moka melžti karves ir opeuoti visas ukio mašinas, siulo nuo \$25 iki \$35 per mėnesį. Teko matyti da ir aukštesnių pasiūlymų.

Kam tenka trankyti ir įieškoti darbo, tokie dalykai gerai žinoti. Todėl būtų labai gerai, kad ir kiti Kanados lietuviai, kurie dirba pas fermerius, parasytų į "Keleivį" kiek kur darbininkams yra mokama. Ypač svarbu būtų turėti tokių informacijų iš Saskatchewan provincijos, nes tenai vėliau pradeda javus valyti. Musų pareiga turėtų būti informuoti vieni kitus per darbininkiskąją mūsų spaudą.

Kadangi "Keleivis" yra plačiausia po Kanadą skaitomas, tai per jį geriausia tokias žinias ir skelbti. Gavęs aiškių žinių, žmogus jau žinai į kurią pusę freitu važiuoti.

J. Martinonis.

DELHI, ONT., CANADA.

Tabakiniai piknikauja.

Liepos 23 dieną šios apylinkės lietuviai turėjo du pikniką; vienas buvo rengiamas pašalpinės draugijos vietinės kuopos, kurio pelnas buvo skiriamas "L. Balsui," o antrą pikniką rengė torontiečių Ausros choras, kurio pelnas skiriamas choro kelionei į New Yorko parodą. Gaila tačiau, kad rengėjai nesusitarė nepadarė abudu pikniku tą pačią dieną. Vis dėlto žmonių suvažiavo daug, ypatingai buvo daug torontiečių. Kai kurie norėjo pamatyti abudu pikniku. Bet kai nuvažiavo iš vieno į antrą, rengėjai nužiūrėjo, kad svečiai su kitokiais ženklais, tai sako: "raudoniukai! Geriaut iš jardo!"

Zmonėms iš šalies atrodė, kad jeigu kas nors rengiamas "L. B." tai jau visi tenai ir "raudoniukai," kas reiškia, komunistai. Bet tikrenybė taip nėra. Kuomet kuopos mityngė buvo perskaitytas nuo "L. B." laiškas, prašantis surengti pikniką jo naudai, tai jis praėjo vos tik vieno balso didžiuma. Kiti balsavo prieš. Ir kiek aš žinau, tai tabako augintojų apylinkėje "Naujienos" užima pirmą vietą.

Kas link tabako derliaus, tai iš pavarasio tabakas atrodė vidutiniškai, bet paskutiniui laiku labai išdžiūvo ir, jei greitai lietaus nebūs, derlius bus prarastas.

Šįmet tabako piutė bus apie porą svaigelių vėliau kaip kitais metais. Kiti nepradės jo kirsti be 15 rugpjūčio. Praeitais metais lapų skinėjams mokėjo po \$3.00 į dieną ir davė valgi; kiek šįmet mokės, kol kas negalima žinot.

Tabakinis.

Lengvas Budas Išmokyti Angliškai.

Rankius reikalingiausių žodžių ir pasakalbėjimų ši knyga sutaisyta taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokti kalbėti angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet gili aiškiai, pasakalbėjimai darbo įieškant, važiuojant kur nors, neįėjus krautuven, pas dakara, pas barzduokui, pas kriaučių ir tt. Su fonetiku ištarimu ir gramatika. Antra padidinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelsonas. Pusi. 95. 35c.

"O. S. S." arba Šliubinė Iškilme. Vieno akto farsas, labai juokingas ir geras perstatymui. Kaina 15c. knygutėje. Kaina 25c.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams Mokytiis Kalbą SUTAIŠE DR. D. PILKA, Lietuvių Kalbos Mokytojas prie MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF EDUCATION KAINA \$1.00.

DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

SVEIKATA

TAI DIDELES SVARBOS VEIKALAS KIEKVIENAM ŽMOGUI.

Toje knygoje yra pamatinės žinios iš Anatomijos, Fiziologijos ir Hygienos.

Kas skaitys tą knygą, tas sužinos apie savo kūno mechanizmą ir tokių dalykų, kokių pirmą nežinojo.

Knyga labai puikiai iliustruota, taip kad kiekvienas aiskiai gali suprasti ir matyti savo kūno organus paveiksluose.

Knyga 340 puslapių, gražiai audimu apdaryta. Kaina \$2.50

KELEIVIS
253 Broadway
So. Boston, Mass.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščių.)

UKMERGĖS APSKRITY PERKUNIJĄ PRIDARĖ DAUG NUOSTOLIŲ.

Ukmergė.—Perkunija ir audros Ukmergės apskrity ukininkams šmet yra padariusios labai daug skaudžių nuostolių. Perkuno užmūstų žmonių ir gyvulių ir sudegintų trobesių skaičiumi apskritys, tur but, stovi pirmoje vietoje. Štai vėl, liepos 17 dieną Kauniškių kaime, Musninkų valsč., perkunas uždegė Antano Bareikos gyvenamąjį namą, iš kurio užsidedę kletis ir abu trobesiai galutinai sudegė. Tuo pat laiku perkunas užmūstė minėto Bareikos žmoną Stefaniją, 45 metų amžiaus, ir smarkiai pritrėnkė du to paties kaimo gyventojus, Vaclovą Giliuną, 32, ir Modestą Bareiką, 9 metų amžiaus.

UKININKAI STATO VALDŽIAI REIKALAVIMUS.

„Lietuvos žinios“ rašo: „Liepos 10 d. lankėsi pas ministrų pirm., žemės ūkio ir finansų ministerius ukininkai iš Šiaulių, Rokiškio, Zarasų, Utenos, Šakių, Alytaus ir Vilkaviškio apsk. Ukininkai pareiškė, kad būtų leidžiama ir padedama kooperatiškai sutvarkyti patiemis ukininkams linų apdirbimą bei prekybą, leisti ukininkams organizuotis, peržiūrėti miško reikalus...“ Toliau išbraukta cenzūros.

STEIGIA NAUJĄ „KRUPNIKO“ FABRIKĄ.

Užėmus vokiečių Klaipėdą, tenai pasiliko ir lietuvių fabrikas, kuris gamindavo Lietuvos ponams „tautišką krupniką“. Kadangi be „krupniko“ tikrieji patriotai negali nurimti, taip kaip ir be Vilniaus, tai gen. Velykis sudarė bendrovę Kaune, kuri steigis naują „krupniko“ fabriką. Fabrikas gaminsias ir kitus poniškų gėrimus, tarp jų ir benediktiną. Apie tai praneša „Elta.“

PERKUNAS SUDEGINO TVARTĄ IR SIENĄ.

Liepos 9 dieną, kuomet tamsūs ukininkai buvo išvažiavę į Skuodo bažnyčią Dievą garbinti, Gartiškių kaime, netoli nuo Skuodo, perkunas trenkė į ukininko Vinco Kederio tvartą. Kilo gaisras. Sudegė apie 24 vėžimai ką tik suvežto šieno ir viena kaulė su 6 paršiukais.

EKSPORTUOS UŽSIENIN VIŠČIUKUS.

Šiuo metu „Maisto“ bendrovė ruošiasi viščiukų eksportui. Tam reikaliui prie Tauragės „Maisto“ fabriko pastatyti 3 didelį pastatą, kuriuose bus penimi iš ukininkų supirkti viščiukai, o vėliau piaunami ir paruošiami eksportui. Ryšium su tuo, į fabriką priimama apie 100 naujų darbininkų.

DRAUDŽIAMOS SPYGLINĖS TVOROS.

Einant naujuoju įstatymu, Kedainių policija pradėjo drausti žmonėms savo daržus ir sodus tvirti spygliuota viela. Juo blogiau, kad apie tą draudimą pranešta tik tada, kada tvoros jau pastatytos. Jokių skelbimų tuo reikalu nebuvo, o piliiečiams sudaro išlaidų.

AUDRA APGRIOVĖ MEŠKUIČIŲ MIESTELI.

Liepos 17 d. per Meškiučius ir jų apylinkes, Šiaulių apskrity, praėjo smarki audra, kuri nuplėšė bažnyčios bokštą, o miestelyje sugriovė septynis trobesius, apylinkėje — tris trobesius. Tokios didelės audros nei seni žmonės neatsimena.

KEDAINIUOSE SIAUČIA VIDURIO ŠILTINĖS EPIDEMIJA.

Dėl nešvaraus gyvenimo, Kedainių miesto dviejuose kvartaluose, kurie tirščiausia apgyvendinti, Smilgos gatvė ir Skongolis, pradėjo siausti vidurių šiltinės epidemija. Šie kvartalai yra nešvariausios miesto dalys. Ryšy su epidemija burmistai išleido atitinkamus atsiskaukimus.

TRAGINGAS ATSITIKIMAS ŠIAULIUOSE.

Šiauliuose, Tilžės gatvė, ties pervaža, rasta actu apsinuodijusi Natalija Misiutė. Ji su savo sužadėtinu Jankausku ir su jo pažįstamu Austrimu vieną dieną girtavo keliuose restoranuose, kol Austrimas nuo jų atsiskyrė. Vėliau parėjusi su užadėtinu namo, Misiutė rado tą patį Austrimą naktį vojančį pas jos motiną. Misiutė pradėjo motiną gėdinti ir vartyti Austrimą lauk, tačiau nei motina, nei svečias jos kalbos nebojo. Išgėrusi Misiutė tiek susijaudina, kad stvėrusi acto buteliuką, nuėjo prie pervažos ir čia išgėrė. Nuvežta miesto ligoninėn.

PASIBAIDEŠ ARKLYS SUTRIUKINO ŽMOGŲ.

Palankių-Kačerginės kaimo gyv. Vincas Venys važiuodamas keliu sutiko automobilį, kurio jo arklys ėmė baidytis. V. Venys išsoko iš vėžimo, norėdamas sulaikyti arklių, tuo tarpu arklys šoko bėgti, parbloškė Venį po savi mi ir išlaužė du šonkaulius. Venys nuvežtas Kauno ligoninėn.

VOKIETIJOS STUDENTAI PADEDA KLAIPĖDIEČIAMS RUGIUS PIAUTI.

„Elta“ praneša, kad 21 liepos į Klaipėdą atvyko iš Vokietijos gilumos 100 studentų ir studenčių, kurie išskirstyti atskiruose ukiuose padėti laukininkams rugius piauoti ir kitus lauko darbus dirbti.

FATALIŠKA MOTERIS.

Lazdijiečiai giriasi turį savo tarpe fatališką moterį, apie kurią verta parašyti net laikraščiuose; vienas jos vyras išėjo iš proto ir mirė Suv. Kalvarijos ligoninė, antras nusišovė, trečias prisigirdė, o ketvirtas pasikorė. Moteris dar nėra persėmusi ir vėl nori tekėti, bet, deja, sunku surasti norinčių rizikuoti.

MARIAMPOLĖJ NUMARINTAS VISAS ORGANIZACINIS VEIKIMAS.

Mariampolė kitąsyk buvo labai veiklus miestas, bet reakcija užgniaužė visą veiklą. Juda tik šiauliai ir kunigų raginamos davatkos. Bet tai ne kultūrinis veikimas.

TĖVAS SU SUNUMIS ŽIAURIAI SUMUŠĖ ŽMOGŲ.

Liepos 6 d. iš Utenos grįžtantį Mirkių kaimo Navičką Joną pastoję to paties kaimo Karolis Vladas su savo sunumis ir žiauriai sumušė. To žiauraus elgesio priežastimi esąs pyktis dėl kokio tai menkinio.

KUPIŠKIO VALSČIUJE PASIKORĖ UKININKAS.

Liepos 6 d. Kupiškio val., Kuosenų vienkiemis, dėl nežinomos priežasties, gyvulių tvarte pasikorė Čelkys Vaclovas, 41 m. amžiaus ukininkas.

BROLIAI DERENČIAI SUŠPIAUSTĖ PEILIAIS.

Valučiškių kaime, Kalvarijos valsčiuje, Mariampolės apskrity, susiginčijo ir pradėjo muštis trys broliai Derenčiai: Jurgis, Petras ir Kazys. Jurgis tiek įsikarsčiavo, kad išsitraukė peilį ir šmugė broliui Petriui į smakrą ir į pilvą. Petras Derenčius sukiro vietoj ir buvo skubiai išvežtas į Mariampolės apskr. ligoninę, kur jis buvo operuotas. Jo sužadėtinis buvo labai sunkus ir pavojingai gyvybei. Įvykdes nusikaltimą Jurgis Derenčius buvo areštuotas ir iki teismo patalpintas Mariampolės kalėjime.

Mariampolės apygardos teismas prieš kelias dienas sprendė brolių Derenčių bylą. Teismas Jurgį Derenčių pripažino kaltu, bet, pritaikius švelninančias aplinkybes, nubaudė tik 5 mėnesiais kalėjimo. Kadangi J. Derenčius iškalėjo daugiau, kaip 5 mėnesius, tai jis iš kalėjimo jau paleistas.

PASIGERĖS PERSOVĖ ŽMOGŲ.

Sakių apskrity buvo toks įvykis. J. Laurynaitis iš Kudirkos Naumiesčio nuvyko į svečius į Storiukų kaimą, kur gerokai užtruko besilinksminamas ir besivaikšindamas. J. Laurynaitis namo vyko tiksliai po vidurnaktį. Norėdamas įspudingiau išvažiuoti iš kaimo, jis išsitraukė revolverį ir pradėjo šaudyti į viršų. Tuo pat metu šūvių pasibaidė arklys, truktėlėjo vėžimą, ir šūvis klydė čia pat stovėjusį P. Stiklį, kuris krito sunkiai sužeistas.

PASIKORĖ GIRTAS UKININKAS.

Višakio Rudos (Kazlų Rudos valsč.) gyv. Stasys Šeškevičius, apie 45 m. amžiaus, į namus grįžo kiek išgėręs. Jo žmona ėmė burtis, kam jis gerias. St. Šeškevičius žmonai pasakęs su diev, girtas nuėjo už klono po medžių ir pasikorė. Šeškevičius turėjo nemažą ūkį.

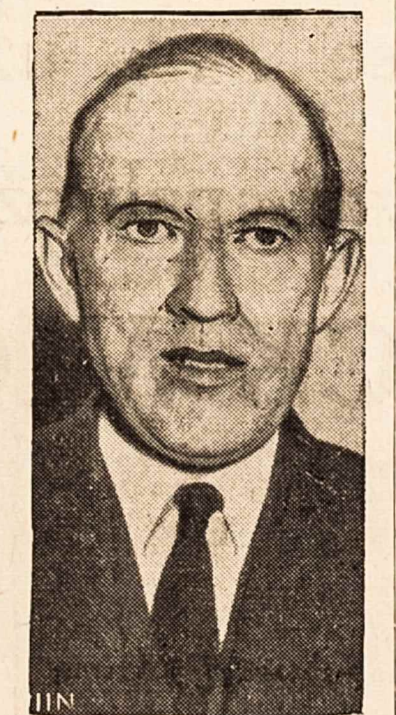
VABZDŽIAI NAIKINA MEDŽIUS.

Užėjus sausam ir karštam orui šmet Lietuvoje labai prisavo medžių kenkėjų, kurie ypač naikina vaismedžius ir vaiskrumius, o sykiu ir vaisius. Sausesnėse vietose vaisiai jau sudžiūvo ir byra žemėn.

VAKARUŠKOSĖ PIELIU NUDURĖ PEILIU PUSBERNĮ.

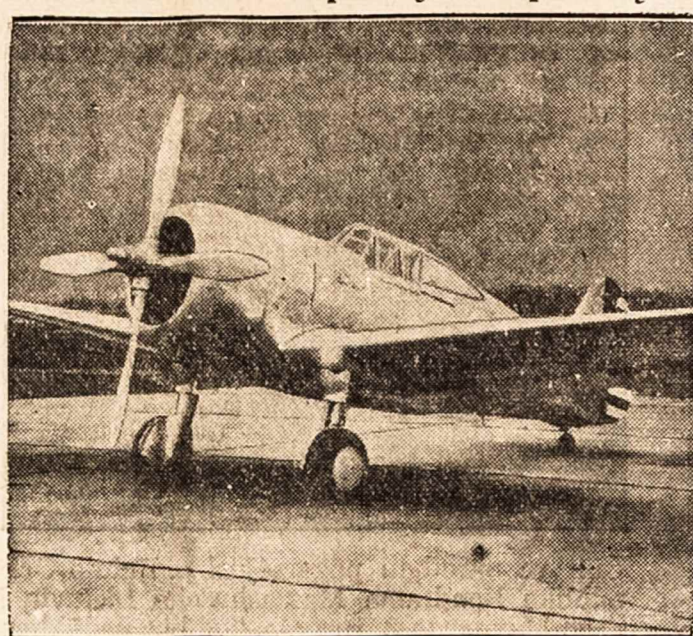
Petrinės kaime, Tauragų valsčiuje, 15 metų amžiaus piemuolė Buikiukas per vakaruškas peiliu nudurė pusbernį Joną Saltenį.

PASKIRTAS Į FILIPINUS.

Čia yra parodytas Francis B. Sayre, buvęs valstybės sekretoriaus padėjėjas, kurį Rooseveltas dabar paskyrė Filipinų komisijonierium. Jis gerai pažįstas tų salų reikalus.

Bando Ketursparnį Propelerą.

Iki šiol orlaivų propeleris turėdavo tik du ar tris sparnus. Dabar Jungtinių Valstijų armija bando propelerą su keturiais sparnais. Jis turės daug daugiau traukiamos jėgos.

KAIP ČIGONAI „STIPRINO“ ARKLĮ DEGTINE.

Į Kauno ligoninę anadien atgabentas iš Naryškių kaimo, Jageliskų val., Mariampolės apskr. čigonukas Jurgis Aleksandravičius, apie 12 metų amžiaus. Aleksandravičiaus sulaužyti abu žandikauliai, jis negali vaikyti ir visai nevaldo veido.

Susidejęs taip: jo tėvas vedęs į turgų arklių, kad arklys būtų „stipresnis“, čigonas paliepęs vaikui, kad arkliui į nosį į ausis įpiltų degtinės. Čigonukas tatau ir dar, bet pilant, arklys taip pradėjęs daužytis, kad pirmutinėmis kojomis vaiką pasimušė po savi ir sumyniojo.

MOTINA PAKORĖ MISKE SAVO 9 METŲ DUKRELĘ.

Kazlų-rudiškių pasibaisėdami pasakoja apie vieną našlę motiną, kuri, norėdama įtikti savo sugyventiniui, miske pakorė savo 9 metų dukrelę. Laimė, mergaitės riktelėjimą išgirdo netoli uogavę moters, kurios nuplovė virvę ir mergaitę atgaivinę.

VEŽDAMAS MEDŽIUS ŽUVO UKININKAS.

Uslikių kaimo ukininkas Pr. Antanavičius iš Sintautų lėptiuvės vėžė namo medžius. Važiuojant arkliui pasibaidė, Antanavičius nukrito po vėžimu ir buvo mirtingai suvažinėtas.

GRIAUSTINIS UŽMUŠĖ BULIŲ.

Braziukų kaimo gyventojas (Lekėčių valsč.) Jono Pūpliaus užtrenkė lauke griaustinis besiganantį bulių.

ŽODYNELIS

LIETUVISKAI-ANGLISKAS IR ANGLISKAI-LIETUVISKAS. telpa 18,000 žodžių, labai parankus turistų kišenių. Gražiai apdarytas dirbtine skura, 160 puslapių. Kaina \$1.00. Prankesnio ir geresnio kišeninio žodynelio lietuvių kalboje nėra. Gaunamas „Keleivis“.

PĄŽANGIEJI AMERIKOS LIETUVIAI!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI SVIESTIS. JŲS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Svietimo tikslui yra įsteigtas ir leidžiamas Rimtas Mokslo, Literatūros ir Visuomenės Mėnesinis iliustruotas žurnalas KULTURA.

„KULTURĄ“ REDAGUOJA PASIZYMEJĘ MOKSLININKAI. Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos rašytojai, veikėjai, todėl „Kultūros“ turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pąžangieji amerikiečiai—išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje žurnalą „KULTURĄ“ arba IŠSIRASYKITE JĮ PATYS. „KULTUROJ“ rasite daug raštų, kurie įdomūs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, „KULTUROS“ žurnalas laiks nuo laiko duoda pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingų dovanų.

„KULTUROS“ metinė kaina nepaprastai pigi. Lietuvoje: Metams tik 16 litų; Pusei metų — 8 litai. Amerikoje: Metams \$4; Pusei metų \$2. Adresas:

ŽURNALAS „KULTURA“

ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

„SPAUDOS FONDAS“ PASISTATĖ PUIKIUS RUMUS.

Kaunas. — Šiomis dienomis „Spaudos Fondas“ įsikūrė savo naujai pastatytuose rumuose. „Spaudos Fondo“ rumai pastatyti Vytauto prospekte, priešais autobusų stotį, ir yra vieni moderniausių, didžiausių ir gražiausių rumų Kaune. „Spaudos Fondo“ rumai, palyginus su kitais Kaune esamais didesniais pastatais, yra vieni erdviausių. Pav., Prekybos ir Pramonės rumai turi apie 14,000 kub. metrų, o „Spaudos Fondo“ rumų turis net 22,000 kub. metrų. Rumų apačioje, pusručiuose, sukurta Lietuviškoji enciklopedija, kurios vien klisų čia yra per 10,000. Toliau eina popieriaus prekių dirbtuvės, knygriškylė, spaustuvė, cinkografija, prekybos skyrius ir urmo sandėliai su kontora, direkcija, buhalterija, Lietuviškosios enciklopedijos administracija. Rumuose yra ir didelė, kokių 400 vietų salė, kurioje numatyta įrengti tarmautojams skaityklą ir biblioteką. „Spaudos Fondas“ naujuose rumuose rengia didelę knygyną.—Elta.

KRAŽIŲ MIESTELIS MODERNĖJA.

Kražiai, kaip labai senas istorinis miestas, ir savo pastatais buvo vertęs tikru lušny miesteliu. Dabar čia įsigalėjus lietuviams prekybininkams, miestas sparčiai perstatomas; dygsta gražūs mūriniai namai. Pirmą tokį mūrinį namą prieš penkerius metus pastatė iš sugriautų buvusių kunigaikščių dvaro rumų plytų. Dabar jau beveik visas miestelio centras yra pastatytas iš mūrinių namų. Šimet taip pat statomi 4 mūriniai namai, kurių savininkai yra lietuviai.—Elta.

LONDONO LIETUVIŲ EKSKURSIJA LIETUVOJ.

Liepos 18 d. į Lietuvą atvyko 33 asmenų Londono lietuvių ekskursija. Atvykusieji daugiausia darbininkai. Daugelis jų į Lietuvą yra atvykę pirmą kartą. Dalius jų Lietuvos iš viso nėra matę. Ekskursijos dalyvių dauguma yra gerokai pagyvenę žmonės. Tačiau yra ir jaunimo. Sešiatas mažamečių iš Kauno vyks į Gelgaudiškį vasaros atostogų praleisti.—Elta.

PAŽANGUS SAVAITRAŠTIS ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

U. S. A. metams kainuoja \$1.50. Pažinkite Pietų Amerikos lietuvių gyvenimą, išsirašydami „Argentinai“ lietuvių Balsą. Adresas: „A. L. BALSAS“ Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina.

KLAIPĖDOS UKIO DARBININKAMS ĮVESTA 8 VALANDŲ DARBO DIENA.

„Lietuvos žinios“ praneša, kad Klaipėdos krašte jau įvesta 8 valandų darbo laikas pas ukininkus. Darbą pradeda 6 val. ir baigia 7 val. Iš šio valandų skaičiaus darbininkai turi 3 val. valgymui.

Jei ukininkas nori, kad darbininkas dirbtų ilgesnį laiką, turi mokėti jam viršvalandžius. Bet ir su viršvalandžiais darbininkas nepriėmė ilgiau dirbti kaip 11 valandų.

NEŽINIA KAS PERSOVĖ ŽMOGŲ KOJĄ.

Mažeikių apskrity, Bačiaių kaimo ukininkas P. Tautvydas ėjo vieną vakarą pro krumus; iš krumų kažin kas jį sovė ir peršovė koją. Tautvydas atvežtas į Mažeikių ligoninę, kur jam buvo padaryta operacija.

JAUNAS CALLES APSIVĖDĖ

Čia parodytas Gustavo Calles, Meksikos prezidento sunus, ir jo jauna žmona. Jiedu susituokė šiomis dienomis Meksikos sostinėje.

PAGARSINIMAI „KELEIVY“

Norint, kad pagarsinimas taptų GREIT, reikia priduoti garsinimą administracijon nevilniau PANED. LIO VAKARO. Sluokiant per paštą, reikia pasiųsti iš anksto, kad pasiektų mus ne vėliau kaip paneigėly. Vėliau gauti garsinimai į tos savaitės numerį nespėjama patalpinti.

Norint, kad garsinimas nesulauktų, sykiu su pagarsinimu reikia siųsti ir mokestį.

DRAUGIJOMS rengiant pikniką ar kitokį parngimą, trumpa pranešimą patalpinti už \$1.00. Už didesnius garsinimus skaitoma nuo colio.

Už pajalėkėjimus darbininkų, padavimus ir kitokių smulkus pranešimus, kaina 2c. už žodį. Stambesniems raidėm atgalvis—15c. extra.

„Keleivio“ prenumeratoriams už pajalėkėjimus giminčių ir draugų, kaina 1c. už žodį. Mažiausio pajalėkėjimo kaina 50c.

Norint pajalėkoti su pavelkslu, reikia pasiųsti fotografiją ir klausiti kainos.

„KELEIVIS“, 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS

SIELOS BALSAS

Papuošta daugeliu spalvuočių puikių paveikslų, 223 pusl. didžio, apie 150 įvairių eilių, tinkamų deklamuot viešuose susirinkimuose.

PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.

Knygoje yra trijų rūšių eilės: TAUTISKOS, ŠEIMINISKOS IR DARBININKISKOS. Tai gražiausia ir turtingiausia eilių knyga lietuvių kalboje.

KAINA TIK \$1.00.

Audimo apdarais \$1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaug. Pigu geriausia siųst „Money Orderiu“. Popierinius galima siųsti tiesiog paprastam konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir „Keleivio“ adresą ir nepamiršt prilipti už 2c. markę.

„KELEIVIS“

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

IS SOCIALISTŲ KONFERENCIJOS.

Nutarta 17 rugsėjo ruošti pikniką Haverhillje.

Pereitą subatą "Keleivio" name įvyko LSS. 60 kuopos konferencija, kurioje padaryta keliatas nutartimai.

1. Nutarta suruošti 17 rugsėjo pikniką Haverhillio Lietuvių Piliečių Klubo darže. Prie jau buvusio komiteto, kuris rūpinosi tuo reikalu, darinkta da pora narių, drg. J. Jankauskas ir d. P. Brazaitis.

2. Nutarta bendrai su LDD 21 kuopa suruošti vakariene apie lapkričio pabaigą. Tam darbu išrinkta 3 narių komisija: P. Brazaitis, J. Jankauskas, ir V. W. Anesta.

3. Amerikos Lietuvių Kongreso piknikui, kuris įvyks Maynarde 3 rugsėjo, išrinkta nuo LSS 60 kuopos 3 darbininkai: J. Jankauskas, V. W. Anesta ir P. Brazaitis.

4. Tartasi apie LSS VI Rajono konferencijos šaukimą, bet kada ją sušaukti, pavesta valdybos nusiurui.

Drg. Brazaitis pranešė gavęs iš Lietuvos pranešimą, kad \$20, kuriuos kuopa buvo išsiuntus Lietuvos socialdemokratams kaip auka, jau priimta.

V. W. Anesta.

Dr. P. V. Raulinaitis applanke "Keleivio" redakciją.

Pereitą savaitę "Keleivio" redakciją applanke d-ras jūristas Pranas Viktoras Raulinaitis iš Lietuvos, gerai žinomas Kauno advokatas. Kai anais metais Lietuvoje lankėsi mūsų South Bostono adv. Salna, tai adv. Raulinaitis gražiai jį priėmė; todėl dabar atvykęs į Bostoną adv. Raulinaitis rado svetingą vietą pas adv. Salną. Jiedu abudu buvo atėję ir mūsų įstaigos pažiu-rėti.

Dr. Raulinaitis buvo atvykęs Amerikon privačiai, pamatyti kaip čia gyvena lietuviai ir bendrai kaip išrodo Amerika. "Turiu pasakyti, kad savo kelione esu patenkintas," sako jisai. "Ypatingai man patinka greitas Amerikos gyvenimo tempas. Todėl Amerika manęs ir nenustebino. Aš čia jaučiausi kaip savo vietoj."

Jis ir panašus į amerikonišką tipą: nuskustais usais, saule apdegęs ir turi užsidėjęs didelius juodais rėmais akinius; kokie seniau Amerikoje buvo madoj.

Jis applanke savo brolių Clevelande, susipažino su Amerikos didmiesčiais, pamatė kaip čia gyvena lietuviai ir grįžta Lietuvon visu kuo patenkintas. Šią savaitę jis jau apleidžia šią šalį.

Kubiliuno radio programa.

Rugpjūčio 13, sekmadienį, iš WCOP stoties; prasi-dės nuo 8:30 ryto. Progra-mą pildys dainininkė Adele Mickevičiūtė, Ignas Kubiliunas, Olga Šukitė ir Frank Petraitis Rhythm Kings Orkestra.

Admirolas Byrd, kuris ruošiasi iš Bostono plaukti į pietų ašigali, gavo jau 1,500 laišku, kurių autoriai norėtų vykti su jo ekspedicija.

LAWRENCE LIETUVIAI TUREJO GRAŽIĄ PRAMOGĄ.

Rugpjūčio 6 d. Tautiška Parapija buvo surengus pikniką nuosavam parke. Žmonių prisirinko pilnutėlis parkas ir gėrėjosi puikiai paren-gimu. Buvo matyti svečių iš Lowellio, Haverhillio, ir iš Bostono. Buvo daug biznie-rių ir Lawrence'o veikėjų. Iš Bostono buvo matyti Steponas Minkus su savo žmo-na. Jaunuolis Jonas Stun-dza (kuris lanko teisių mo-kyklą Bostone), gražiai ve-dė visą pikniko programą. Lietuvių Tautiškos Parapi-jos choras, vadovaujant gabiam vargonininkui Mykolui Paulukaičiui, puikiai sudainavo keliatą dainų. Matyti kad vargonininkas Paulukaitis daug truso de-da choro lavinimui.

Prie įžangos buvo duoda-mos 7 dovanos. Piknike reiškėsi tikra lietuviška atmo-sfera ir už tai reikia kreti-tuot komitetą. Reikia paste-bėti ir tai, kad tautiškos pa-rapijos klebonas, kun. Al-binas Bakunas, visų parapi-jonų yra gerbiamas, nes sa-vo draugiškumu ir toleran-cija žmonių jis tikrai tos pa-garbos užsielpno.

Reporteris.

Knyga apie pašto ženklelius jaunuoliams.

Amerikos jaunuoliams prirengta knyga pasiduoda visose vietos paštose. Ji apa-rašo ir atvaizduoja visas is-toriškas, commemorativiš-kas ir specialias laidas S. V. pašto ženklelių nuo 1893 iki 1938. Kaina 10c.

"Su ta knygtute aš noriu atnaujinti pažintį Amerikos jaunuolių prie šios šalies is-torijos ir atgaivint jautresnę užuojautą ateinančios gen-tkartės piliečiuose, kokios buvo pažiūros ir įsitikinimai pas mus protėvius, kurie į-steigė šiam pakrastyje nau-ją jauną valdžios tvarkymą-si. Jeigu jaunuoliai didžiuo-sis mūsų protėviais ir jų is-torija, tai aš busiu labai dė-kingas." Taip pasakė Bos-tono Pašto viršininkas Peter F. Tague.

Cambridge

Pasiduoda gera valgykla su alaus laisniu. Geras biznis ir geroje vieto-j. Parduosiu arba pusininką priim-siu. Kaina pigi. Kreipkitės: 269 River Street, Cambridge.

Pasiduoda Namas

8-nių rūmų su storu, dviejų kary garavimu. Matyti galima bile laiku. Stanley Zdanuskas (2) 75 — 5th st., E. Cambridge, Mass.

RCA Victor Console Radios

Prirengti television, kurie ateina madon!

\$49.95

Pritaikyti Televizijų Aparatams, Kuriuos Galima Pirkti Atskirai Kuomet Televizijų Programai Prasidės!

- 6 Tubų Visom Bangom
- Victrola Prijungtuvas
- 3 Ruožų Priimtuvas
- Guzikais Nustatomas
- Stipria Antena
- 12 colių Dynamic Garsiakalbis

RCA VICTOR FONOGRAFAS

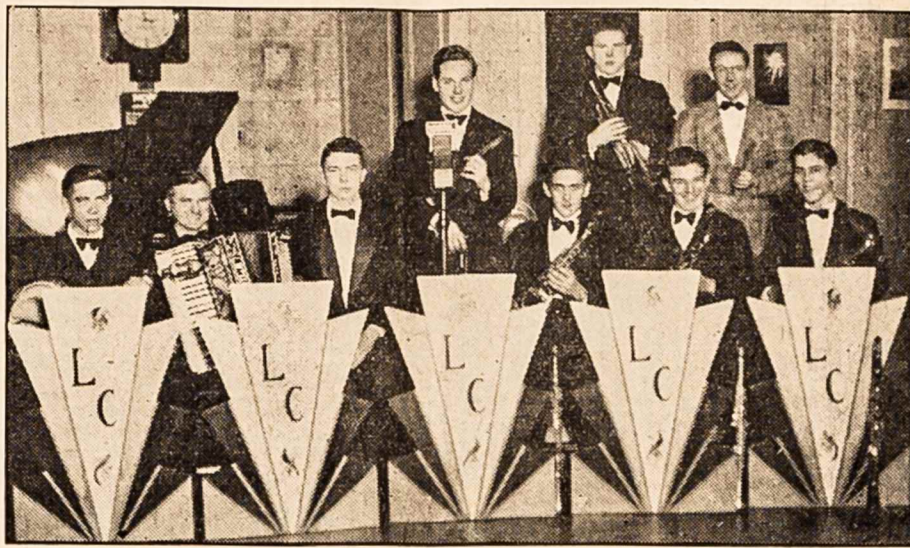
Pirmą kartą tokia kaina! Prijunk prie bile AC radio. Su kristaliniu suktuku.

LENGVI ISMOKEJIMAI!

ROLAND KETVIRTIS & CO.

312 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS. Tel. SOU 4649

JIE GROS MAYNARDO PIKNIKE 3 RUGSĖJO.

Čia yra parodyta pagarsėjusi L. Boinio Orkestra, kuri linksmins publiką Bendrame Massachusetts Lietuvių Piknike. Piknikas įvyks Maynarde 3 rugsėjo. Tai bus nedėdienis prieš Labor Day.

Išrinkta pastovi Lietuvių Verslo Draugijos valdyba.

Pereitą seredą, 2 rugpi-čio vakarą, South Bostono lietuvių salėj įvyko naujos biznierių organizacijos susi-rinkimas, kur prisirašė da keliatas naujų narių ir pas-kui buvo renkama pastovi valdyba, nes iki šiol veike tik laikinis komitetas.

Valdybon įėjo šie biz-nieriai:

- A. Kupstis, pirm.
- A. Neviera, vicepirm.
- R. Zidziūnas, sek.
- Ig. Kubiliunas, fin. sek.
- A. J. Namaksy, išdin.
- Balukonis, Alekna ir Jo-kubėnas—išdo globėjai.
- Jakštas, maršalka.

Oficialiai biznierių orga-nizacija vadinasi: Ameri-kos Lietuvių Verslo Draugi-ja. Ji turi jau apie 100 na-rių. Tikslas: artimesnė pa-zintis ir geresni santikiai savo tarpe ir su visuomene. Metinė mokestis, \$3.00.

Draugija jau pasisamdė di-delį laivą ir sekantį nedė-dienį, 13 rugpjūčio, išplauks ant jurių pažuvaut ir sma-giai laiką praleisti. Vėliau nutarta suruošti pikniką.

Policija ieško apgavikų.

Tuli apgavikai pasivadi-no "Bostono Orlaivių Kliu-bu" ir pradėjo pardavinėti loterijos bilietus skridimui į New Yorko pasaulinę paro-dą. Išpardavė 3,000 bilietų po 25c. ir surinko \$750.00. Pardavinėdami tuos bilietus jie sakė, kad jų klubas duo-sias laimėtojiui nemokamą kelionę į parodą ir kartu nu-vešias laimėtojo pasirinktą draugą ar draugę. Dabar pasirodo, kad visi, kurie pir-ko tuos bilietus, buvo ap-gauti. Kaip rodos, tas klu-bas neturi nei orlaivių.

Šį mėnesį Massachusetts valstijoje busia atleista iš WPA darbų 14,000 žmonių.

POLICIJA UŽKLUPO LAWRENCE'O PARAPIJOS PIKNIKĄ.

Pikniko parke buvo konfis-kuoti gemblių aparatų.

Pereitą nedėdienį Law-rence'o tautinės parapijos žmonės turėjo pikniką savo parke prie North Lowell streeto. Matyt, "rymiokai" įskundė policijai, kad "ne-zaleznikų" piknikan gemb-leriai prigabeno mašinų pi-nigams lošti. Nors Romos katalikų parapijose "bea-no" raketos nemažiau pa-rapijonus skuta, tačiau ju šmugelio policija "nemato," o į tautinės parapijos daržą tuojaus atvyko tvarkos da-ryti.

Ji rado piknike septynias "slot-mašinas" ir visas kon-fiskavo. Arestavo ir tulą An-thony Sicurellą, kuris buvo tas mašinas atsivežęs. Jis kaltinamas lošimo įrankių savo žinioje turėjimu.

Susirinkusios į pikniką publikos policija nekludė ir pikniko rengėjų, rodos, nekaltina.

Šitas įvykis turėtų but pa-moka visoms lietuvių orga-nizacijoms, kad nereikia to-kių gemblių į savo pikni-kus įsileisti. O jie lenda kaip

musės į medų. Kartais siulo pikniko vedėjui iki \$50 ky-šio, kad tik leistų jiems pa-sistatyti savo mašinas pi-nigams lošti. Bet toks "biz-nis" yra uždraustas, ypatingai nedėdieniais, ir policija visuomet gali juos užklupti. Pikniko rengėjams ir susi-rinkusiai publikai pasidaro nereikalingo nesmagumo.

Keleivietis.

Dorchesterėje pereitą su-batą banditai užpuolė ir apiplėšė kurpių Almarą. At-ėmė \$12.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

414 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS. Office Tel. So. Boston 0948. RES. 251 CHESTNUT AVE., Jamaica Plain, Mass. Res. Tel. Jamaica 1028-M.

A.M. Dambrauskas

Karpenteris, Pentorius

Ablenai taisau viską prie Namu

Iš Lauko ir Viduje.

Turint bile darbą prie Namu patalynimo, kreipkitės pas mane. Darbas bus padarytas patenkinančiai ir prieinama kaina.

374 SILVER STREET, SOUTH BOSTON, MASS. South Boston 0822 OFISAS: 315 E Street.

Radio Programa.

Rugpjūčio 12 radio progra-ma per stotį WORL nuo 8:00 ryto: (1) žinios; (2) muzika; (3) Septintas radio kontestas.

Rugpjūčio 13, radio pro-grama per tą pačią stotį nuo 9:30 ryte bus sekanti: (1) Tamulionio orkestra iš Na-shua; (2) dainininkai Jo-nas Tamulionis ir Antanas Lastauka iš Nashua, N. H. Steponas Minkus.

Penki dideli Kambariai su visais parankumais

Stymu apšildomi, visi nau-jausi įtaisymai. Parankūs visais atžvilgiais ir šviesūs. Matyti galima bile laiku. "Keleivio" name. 253 Broadway, So. Bostone.

Siomis dienomis Bostone lankėsi Hjalmar Progope, Suomijos pasiuntinys Ame-rikai. Maynarde buvo susi-rinkę 15,000 suomių, ku-riems jis pasakė prakalbą.

CASPER'S BEAUTY SALON

83 L STREET, arti 4-th Street, SOUTH BOSTON, MASS. Tel. SOU 4645

Broadway Radio and Electric Shop

702 E. BROADWAY

(kampas K Street)

So. Boston, Mass.

Tel. SOU 1120

Parduodam ir Taisom

RADIOS

Turim 17 metų patyrimo.

BEN. GEDAMINSKI, Manager.

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPSYS) LIETUVIS GYDYTOJAS Valandos: 2-4 ir 6-8 Nedėliomis ir šventadieniai nuo 10 iki 12 ryto 278 INMAN ST. ARTI CENTRAL BLDG. CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21824

C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakare.

147 SUMMER STREET, LAWRENCE, MASS.

Tel. University 9466

Dr. Susan Glodienes-Curry

LIETUVĖ DENTISTĖ

VALANDOS: 9-6 ir 7-9.

678 Massachusetts Ave., (PRIE CENTRAL SKVERO) CAMBRIDGE, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado. Specialistas Vyrų ir Moteriškų Ligu, taipgi Kraujo ir Udo.

Valandos: nuo 10 iki 12 dienų, nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare

180 HUNTINGTON AVE., BOSTON, MASS. Tel. Commonwealth 4570.

Tel. SOU 2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos: Nuo 9 ryto iki 7 vakare. Seredomis: Nuo 9 ryto iki 12 dienų.

447 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Tel. 28624 Gyv. 31132

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS

Valandos: 9 iki 12 nuo 2 iki 5, nuo 7 iki 9. Seredom 9 iki 12 ir susitarus.

AKIŲ DAKTARAS Ištaiso defektuotas akis ir tinkamu laiku sugrąžina šviesą. Išeg-zaminuoja ir priskiriu akinus.

114 Summer Street, LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 22 BOSTON. Telef. Lafayette 2371 arba Somerset 2044-J

SPECIALISTAS KRAUJO INKSTU IR NERVŲ LIGŲ.

Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien. Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LIETUVISKA APTIEKA

SO. BOSTONE

HENRY CABIT

Reg. Pharm.

100 Dorchester Street

SO. BOSTON, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS-TYTOJAI.

(Insured Movers)

Perkraustom čia pat ir į to-limas vietas.

Saugi priežiūra, kaina prieinama.

326 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. Tel. SOUth Boston 4018

BAY VIEW MOTOR SERVICE

Telephone

SOUTH Boston

1058

STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTŪRA.

Kainos Stebėtinai Pigios.

Dideli pasteriniai ir Hydraulic Brekai.

TAIPGI TAIŠOME AUTOMOBILIUS IR TROKUS VISOKIŲ ĮSIRIBYSIŲ.

Peter Trečiokas ir Joe Kapečionas — savininkai.

Taisyso ir demonstravimo vieta:

1 HAMLIN STREET

Kamp. East Eighth St.,

Tai yra skirtumas
Aluose . . . už tai
vyrų pabrėžia
PICKWICK

Iš Krano—Parodyk į Krano

Bonkom—12 Ancų ir Pilnom Kvortom

BREWED BY HAFENREFFER & CO., INC., Boston, Massachusetts

BREWERS SINCE 1870